Tomorad, M.
Metodologija znanstvenog rada
Zagreb: Hrvatski studiji 2012.

Uvod u povijesnu znanost

Što je povijest?

- *Povijest je znanost koja proučava i objašnjava prošlost ljudskog društva.*
- *Ona se bavi razvojem ljudi, nastankom ljudskih zajednica, promjenama u odnosima među narodima i državama, odnosno objašnjava sve što se iz raznih **povijesnih izvora** može saznati o životu ljudi od najstarijih vremena do danas.*
- *Stručnjaci koji se bave proučavanjem povijesti zovu se **povjesničari**.*

Što je historija?

- *Kritičko znanstveno istraživanje prošlosti ljudskih zajednica označava se pojmom **historija**, a znanstvenici koji se time bave zovu se **historičari**.*
- ***Historiografija** ili **povjesništvo** označava povijesnu disciplinu koja se bavi pisanjem povijesnih djela.*
- ***Historiografi**, stručnjaci koji se bave pisanjem povijesti, rezultate svojih istraživanja objavljuju u obliku pisanih djela, povijesnih pregleda i monografija.*

Povijesni izvori

- ***Povijesnim izvorima** nazivamo sve ono na temelju čega možemo proučiti prošlost ljudskih zajednica ili steći saznanja o životu ljudi. Dijelimo ih na:*
  - ***materijalne** izvore - predmetni ostaci ljudskih zajednica, npr. ostaci arađevina, oruđa, oružja, novac i sl.;*

– ***pisane*** *izvore – pisana svjedočanstva o životu ljudi, npr. razni zapisi na kamenu, glinenim pločicama, drvu ili tkanini, knjige, računalni zapisi i sl.;*

– ***slikovne*** *izvore – sve što je čovjek nacrtao, naslikao ili snimio tijekom vremena (crteži, umjetničke slike, fotografije, filmske vrpce, video snimke itd.);*

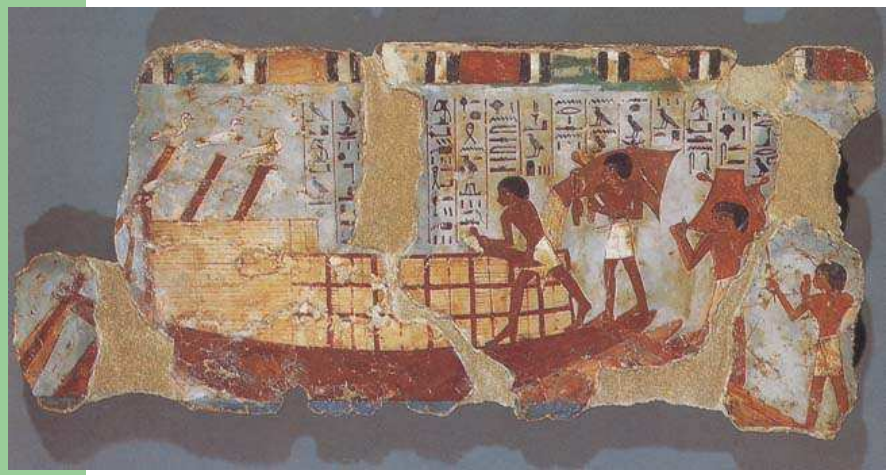

- *zvučne zapise – gramofonske ploče, magnetofonske vrpce, cd itd;*
- *usmenu predaju – nasljeđem sačuvane priče na temelju kojih možemo proučiti život ljudi.*

- *Povijesni izvori čuvaju se u:*
  - *muzejima*
  - *arhivima*
  - *in situ*

Metode povijesnih znanosti

- *Kako bi što bolje istražili i obradili određene povijesne probleme, povjesničari se u svome radu služe raspoloživim* ***izvorima*** *i* ***literaturom.***
- *Pri obradi i objašnjenju izvora koriste se literaturom u kojoj su drugi znanstvenici obrađivali slične probleme.*
- ***Znanstveno-kritičkom obradom*** *povijesne građe (izvora i literature) povjesničar dolazi do određenih znanstvenih rezultata.*
- *Rezultati njihovih istraživanja objavljuju se u obliku* ***referata, rasprava, članaka, monografija*** *i* ***pregleda.***

Računanje vremena

- *Jedan od osnovnih zadataka povjesničara je određivanje kada se zbio neki povijesni događaj. Taj se postupak naziva **datiranjem** događaja.*
- *Osnovni pojmovi pri računanju vremena:*
  - ***era** - veliko povijesno razdoblje koje započinje važnim događajem prema kojem se broje godine*
  - ***tisućljeće** – razdoblje od 1000 godina*
  - ***stoljeće** – razdoblje od 100 godina*
  - ***desetljeće** – razdbolje od 10 godina*

Ere

- *Kršćanska era*
- *Olimpijska era (776. g. pr. Kr.)*
- *Rimska era (753. g. pr. Kr.)*
- *Bizantska era (5508. g. pr. Kr.)*
- *Svjetska era (3761. g. pr. Kr.)*
- *Muslimanska era (622. g.)*

Povijesna razdoblja

- ***prapovijest*** *– najduže povijesno razdoblje koje traje od postanka čovjeka do vremena pronalaska pisma oko 3500. g. pr. Kr.;*
- ***stari vijek*** *- povijesno razdoblje od pojave prvih pisama oko 3500. g. pr. Kr. do pada Zapadnoga Rimskog Carstva 476. g.;*
- ***srednji vijek*** *– povijesno razdoblje od 476. g. do otkrića Amerike 1492. g.;*
- ***novi vijek*** *- povijesno razdoblje od otkrića Amerike do kraja I. svjetskog rata 1918. g.;*
- ***najnovije doba*** *– povijesno razdoblje od 1918. do danas.*

Grane povijesnih znanosti

- *Tijekom 20. st., radi lakšeg istraživanja ljudske prošlosti dolazi do podjele povijesti na grane prema povijesnim razdobljima.*
- *prapovijest – arheologija, antropologija*
- *stari Egipat – egiptologija*
- *Sumer – sumerologija*
- *države Asirije i Babilonije – asirologija*
- *povijest Židova - judaistika*

- *povijest Etruščana - etruskologija*
- *povijest Grčke i Rima - antička povijest*
- *povijest Bizanta – bizantologija*
- *povijest Turske i Osmanskog Carstva – turkologija*
- *srednjovjekovnu povijest - medievistika*
- *razdoblje od početka XVI. do kraja XVIII. st. – novovjekovna povijest*
- *razdoblje XIX. i XX. st. – suvremena povijest*

Pomoćne povijesne znanosti

- *Kritička obrada povijesnih izvora započinje u humanizmu i renesansi. Tijekom XVI. i XVII. st. nastao je čitav niz povijesnih disciplina koje se zovu* ***pomoćne povijesne znanosti.***
- *Na temelju kritičke obrade one prvenstveno utvrđuju vjerodostojnost povijesnih izvora.*
- *Izvore dijelimo na* ***originale*** *ili* ***izvornike*** *i* ***krivotvorine.***

Grane pomoćnih povijesnih znanosti

- ***diplomatika*** *– proučava isprave;*
- ***epigrafija*** *– proučava razvoj pisma na tvrdim materijalima (kamen, glina, cigla, drvo, metal);*
- ***genealogija*** *– proučava obiteljska stabla;*
- ***heraldika*** *– proučava grbove plemićkih obitelji;*
- ***kronologija*** *– proučava mjerenje vremena u prošlosti;*
- ***numizmatika*** *– proučava stari novac;*
- ***onomastika*** *– proučava povijest imena i naziva;*
- ***paleografija*** *– proučava razvoj pisma na mekim materijalima (papir, papirus, koža);*
- ***sfragistika*** *– istražuje vrste pečata.*

INTERNET:
terminologija i primjena u povijesnim znanostima

Opći pojmovi

- *Internet (eng.)*
  - *međunarodna računalna mreža koja spaja druge računalne mreže raznih tvrtki, privatnih računala, sveučilišta itd.*
  - *prve mreže nastale u tijekom 70-ih godina 20. st.; u početku za vojne svrhe američke vojske*
  - *početak "booma" Interneta u 90-im godinama 20. st.*
  - *danas Internet koriste milijuni korisnika širom svijeta*

- *WWW (eng.)*
  - *World Wide Web*
- *e-mail (eng.)*
  - *elektronska pošta*
- *Aplikacije za pretraživanje Interneta (eng. web browser)*
  - *razni aplikacije (programi) koji omogućavaju pretraživanje Interneta*
  - *najpoznatiji: Netscape, Internet Explorer, Firefox*

- *Server (eng.)*
  - *1. računalni program koji kontrolira ili opskrbljuje informacija računala priključena na računalnu mrežu (eng. Network)*
  - *2. glavno računalo na kojem se izvodi zadani program*
- *Internet portal (eng.)*
  - *ulazna vrata na razne internet stranice s raznovrsnim sadržajima*

- *Internet stranice (eng. site)*
  - *stranice dostupne na Internetu s raznolikim sadržajima o nekoj temi, problematici i sl.*
- *On-line baze podataka (eng. on-line databases)*
  - *baza podataka o različitim sadržajima dostupne na Internetu*

- *Mrežni pretraživači (eng. search engine)*
  - *najpoznatiji:*
    - *www.google.com*
    - *www.yahoo.com*
    - *www.altavista.com*

- *Elektronski časopisi (eng. on-line journals, e-journals)*
  - *časopisi dostupni na Internetu*
  - *dijele se u dvije skupine:*
    - *1. časopise dostupne samo na Internetu*
    - *2. časopise dostupne u elektronskom formatu i tiskanom obliku*

Povijesni sadržaji na Internetu

- *velik broj web portala na svim jezicima svijeta*
- *pokrivena sva problematika kojom se danas bave povijesne znanosti*
- *vrste web stranica:*
  - *1. o povijesnim razdobljima*
  - *2. o specifičnim temama*
  - *3. istraživačkim projektima*
  - *4. sveučilišnim studijima i njihovim istraživačkim jedinicama*
  - *5. časopisi*
  - *6. enciklopedije*
  - *7. baze podataka povijesnih izvora*
    - *pisani izvori*
    - *slikovni izvori*
  - *8. udruge i udruženja*

e-journals

- *raznovrsne baze s pristupom elektronskim časopisima na Internetu*
- *najznačajnije:*
  - *Ebsco's Academic Search Premier*
  - *The History Journals Guide (www.history-journals.de)*
  - *TOCS-IN*
  - *JSTOR*
  - *ETHOS (British library)*

Povijesni sadržaji na Internetu u Hrvatskoj

- *web stranica o povijesti*
  - *povijesti zavičaja*
  - *povijest turističkih gradova i regija*
  - *stranice muzejskih institucija*
  - *udruge*
  - *nedostatak portala o:*
    - *velikim civilizacijama*
    - *povijesnim razdobljima*
    - *povijesti stranih zemalja*
    - *velikih web siteova s raznovrsnim povijesnim sadržajima*
    - *baza podataka sa slikovnim materijalom*
    - *baze podatka povijesnih izvora*
    - *foruma na kojima povjesničari mogu raspravaljeti, izmjenivati informacije i razne vrste materijala*

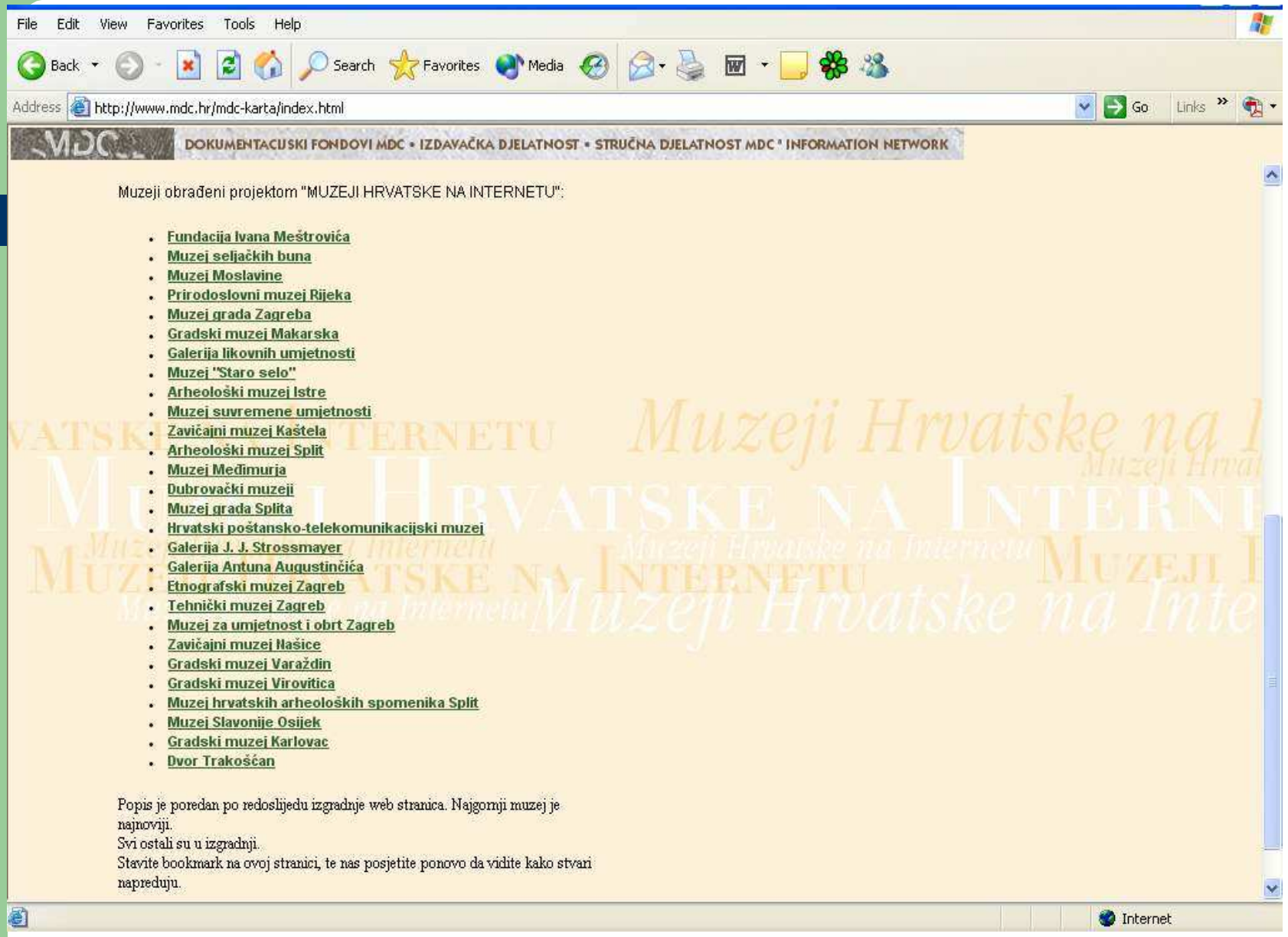
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://www.mdc.hr/mdc-karta/index.html
Go Links
DOKUMENTACIJSKI FONDOVI MDC • IZDAVAČKA DJELATNOST • STRUČNA DJELATNOST MDC • INFORMATION NETWORK
Muzeji obrađeni projektom "MUZEJI HRVATSKE NA INTERNETU":
Fundacija Ivana Meštrovića
Muzej seljačkih buna
Muzej Moslavine
Prirodoslovni muzej Rijeka
Muzej grada Zagreba
Gradski muzej Makarska
Galerija likovnih umjetnosti
Muzej "Staro selo"
Arheološki muzej Istre
Muzej suvremene umjetnosti
Zavičajni muzej Kaštela
Arheološki muzej Split
Muzej Međimurja
Dubrovački muzeji
Muzej grada Splita
Hrvatski poštansko-telekomunikacijski muzej
Galerija J. J. Strossmayer
Galerija Antuna Augustinčića
Etnografski muzej Zagreb
Tehnički muzej Zagreb
Muzej za umjetnost i obrt Zagreb
Zavičajni muzej Našice
Gradski muzej Varaždin
Gradski muzej Virovitica
Muzej hrvatskih arheoloških spomenika Split
Muzej Slavonije Osijek
Gradski muzej Karlovac
Dvor Trakošćan
Popis je poredan po redoslijedu izgradnje web stranica. Najgornji muzej je najnoviji.
Svi ostali su u izgradnji.
Stavite bookmark na ovoj stranici, te nas posjetite ponovo da vidite kako stvari napreduju.
Internet

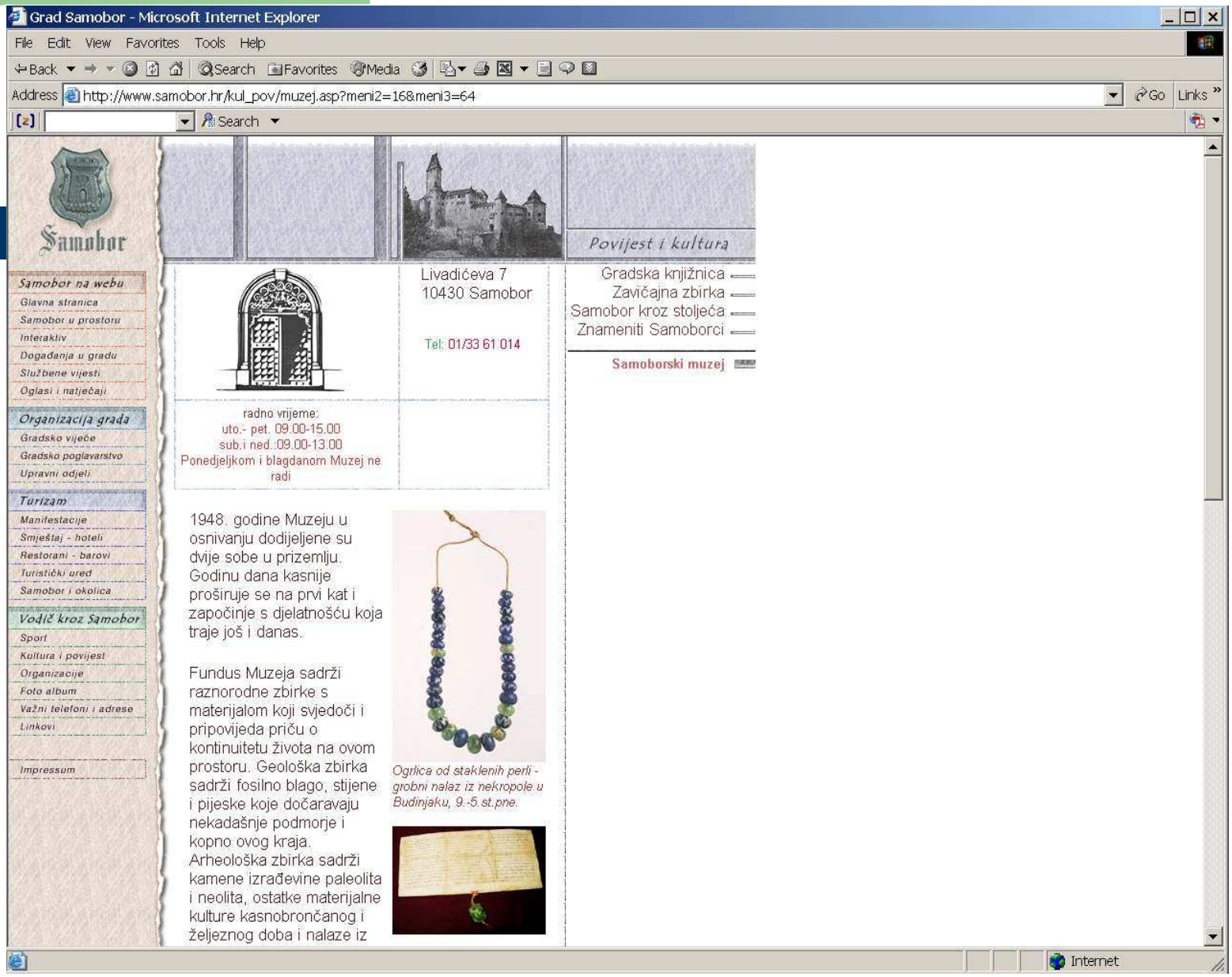
Grad Samobor - Microsoft Internet Explorer
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://www.samobor.hr/kul_pov/muzej.asp?meni2=16&meni3=64
Go Links
Search
Samobor
Samobor na webu
Glavna stranica
Samobor u prostoru
Interaktiv
Događanja u gradu
Službene vijesti
Oglasi i natječaji
Organizacija grada
Gradsko vijeće
Gradsko poglavarstvo
Upravni odjeli
Turizam
Manifestacije
Smještaj - hoteli
Restorani - barovi
Turistički ured
Samobor i okolica
Vodič kroz Samobor
Sport
Kultura i povijest
Organizacije
Foto album
Važni telefoni i adrese
Linkovi
Impressum
Povijest i kultura
Livadićeva 7
10430 Samobor
Tel: 01/33 61 014
radno vrijeme:
uto.- pet. 09.00-15.00
sub.i ned.:09.00-13.00
Ponedjeljkom i blagdanom Muzej ne radi
Gradska knjižnica
Zavičajna zbirka
Samobor kroz stoljeća
Znameniti Samoborci
Samoborski muzej
1948. godine Muzeju u osnivanju dodijeljene su dvije sobe u prizemlju. Godinu dana kasnije proširuje se na prvi kat i započinje s djelatnošću koja traje još i danas.
Fundus Muzeja sadrži raznorodne zbirke s materijalom koji svjedoči i pripovijeda priču o kontinuitetu života na ovom prostoru. Geološka zbirka sadrži fosilno blago, stijene i pijeske koje dočaravaju nekadašnje podmorje i kopno ovog kraja. Arheološka zbirka sadrži kamene izrađevine paleolita i neolita, ostatke materijalne kulture kasnobrončanog i željeznog doba i nalaze iz
Ogrlica od staklenih perli - grobni nalaz iz nekropole u Budinjaku, 9.-5.st.pne.
Internet

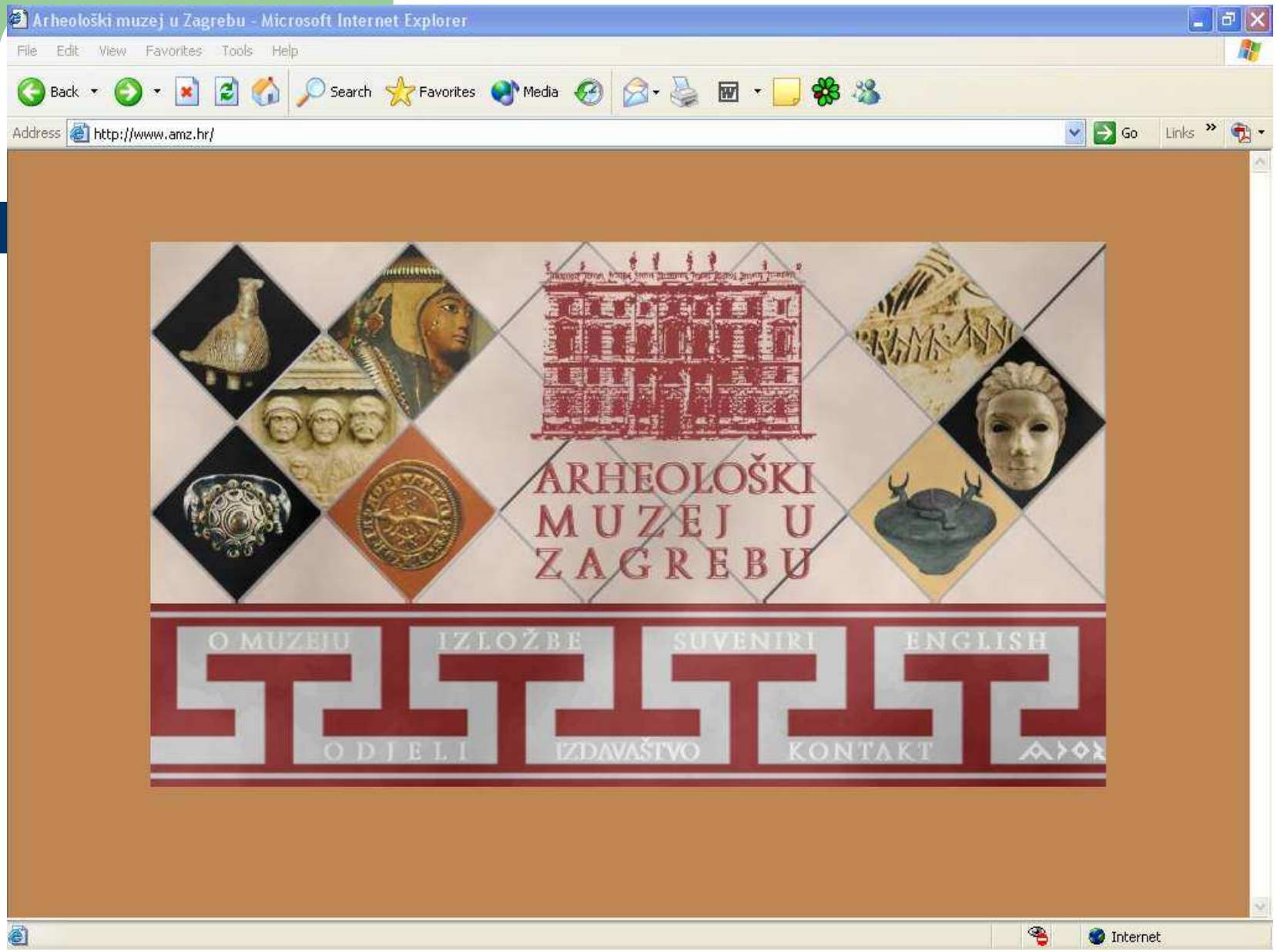
Arheološki muzej u Zagrebu - Microsoft Internet Explorer
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://www.amz.hr/
Go Links
ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU
O MUZEJU IZLOŽBE SUVENIRI ENGLISH
ODJELI IZDAVAŠTVO KONTAKT
Internet

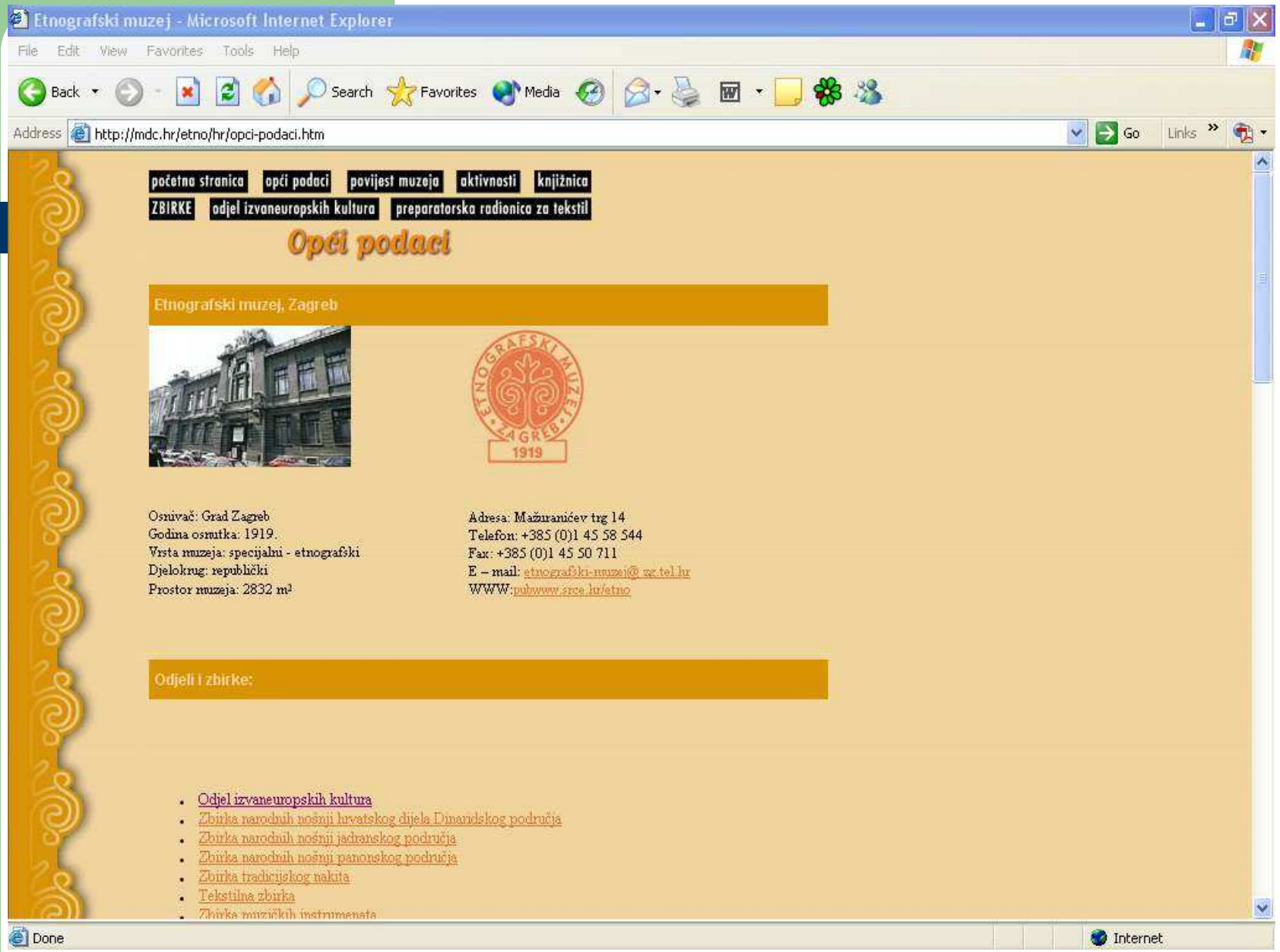
Etnografski muzej - Microsoft Internet Explorer
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://mdc.hr/etno/hr/opci-podaci.htm
Go Links
početna stranica
opći podaci
povijest muzeja
aktivnosti
knjižnica
ZBIRKE
odjel izvaneuropskih kultura
preparatorska radionica za tekstil
Opći podaci
Etnografski muzej, Zagreb
ETNOGRAFSKI MUZEJ ZAGREB 1919
Osnivač: Grad Zagreb
Godina osnutka: 1919.
Vrsta muzeja: specijalni - etnografski
Djelokrug: republički
Prostor muzeja: 2832 m²
Adresa: Mažuranićev trg 14
Telefon: +385 (0)1 45 58 544
Fax: +385 (0)1 45 50 711
E – mail: etnografski-muzej@ sg.tel.hr
WWW:pubwww.srce.hr/etno
Odjeli i zbirke:
Odjel izvaneuropskih kultura
Zbirka narodnih nošnji hrvatskog dijela Dinarskog područja
Zbirka narodnih nošnji jadranskog područja
Zbirka narodnih nošnji panonskog područja
Zbirka tradicijskog nakita
Tekstilna zbirka
Zbirka muzičkih instrumenata
Done
Internet

Untitled Document - Microsoft Internet Explorer - [Working Offline]
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://www.mdc.hr/mgz/hr/fs-okvir.html
Go Links
MUZEJ GRADA ZAGREBA
Muzeji Grada Zagreba @
OPĆI PODACI | POVIJEST MUZEJA | STALNI POSTAV | ZBIRKE DONIRANE GRADU ZAGREBU | STAN ZBIRKA ARHITEKTA VIKTORA KOVAČIĆA | POMOĆNI ODJEL | AKTIVNOSTI
Opći podaci
MGZ
Interijer muzeja
Restoran "Stara vura"
Adresa
Opatička 20-22, 10000 Zagreb
Telefoni
++385 (01) 48 51 358, 48 51 36, Fax: ++ 385 (01) 48 51 359
E-mail
muzej-grada-zagreba@mgz.tel.hr
Osnivač i godina osnivanja
1907.g., Družba Braće hrvatskog zmaja.
Stalni postav
2.223 m2
Vrsta muzeja
opći kulturno-povijesni, gradski
Stalni postav
Stalni postav portretira Zagreb, čime je kroz 45 tema stvorena slika grada u kojoj se na zanimljiv, ali i povijesno dokumentiran način niču karakteristične teme i događaji koji stvaraju sliku o gradu i njegovu kulturno-povijesnu razvitku od prapovijesna halštatska naselja na Gričkom brdu iz VII. st. pr. Kr. do posjeta pape Ivana Pavla II. (1994.) Zagrebu i pobjedonosna završetka Domovinskoga rata 1995. god. Preko 2.500 izložaka, karakterističnih predmeta i cjelina na jasan način predstavljaju ukupnost života grada i njegovih stanovnika.
Internet
start
Untitled Document - ...
Adobe Photoshop CE
HR
16:09

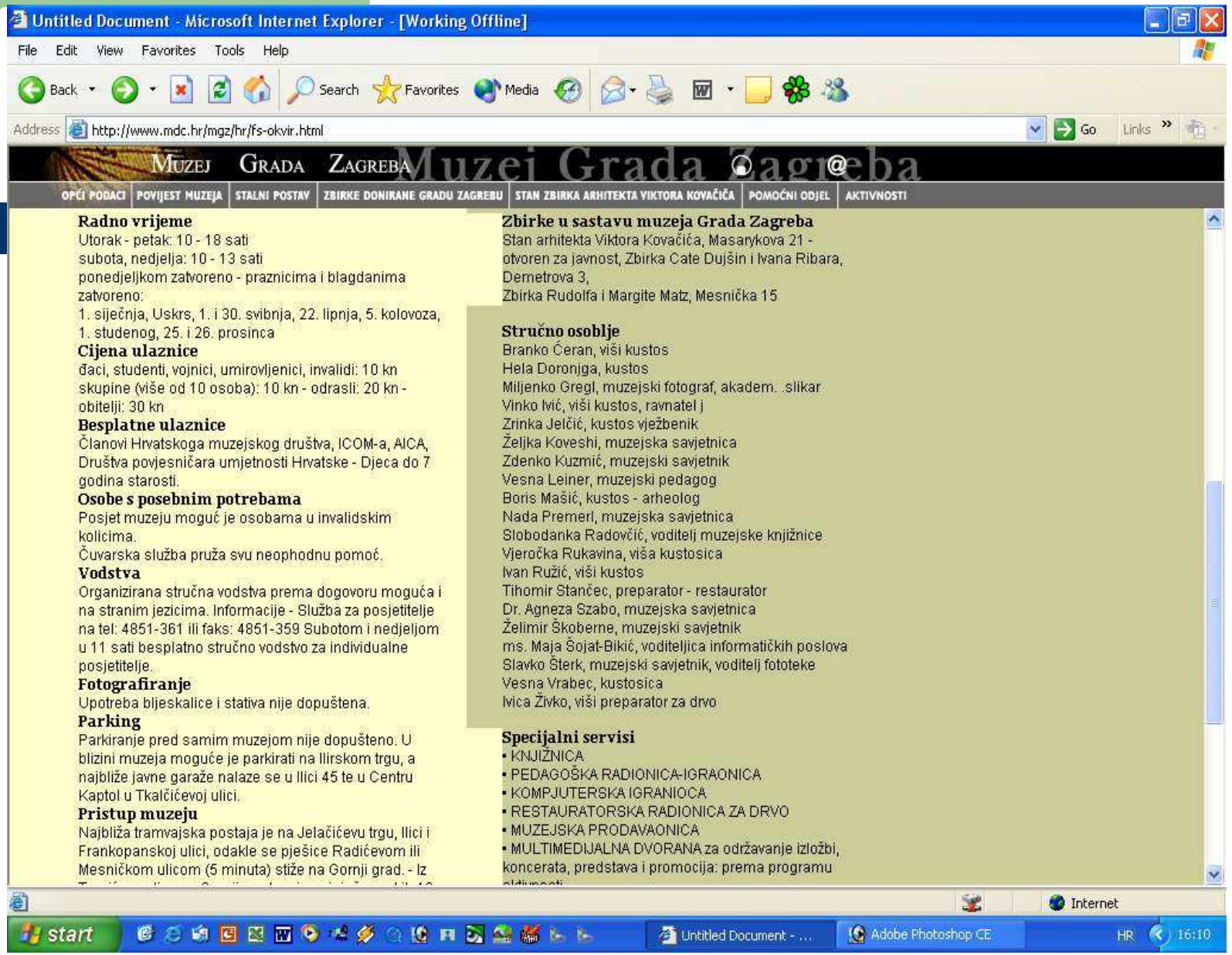
Untitled Document - Microsoft Internet Explorer - [Working Offline]
File Edit View Favorites Tools Help
Back Search Favorites Media
Address http://www.mdc.hr/mgz/hr/fs-okvir.html
Go Links
MUZEJ GRADA ZAGREBA Muzej Grada Zagreba
OPĆI PODACI | POVIJEST MUZEJA | STALNI POSTAV | ZBIRKE DONIRANE GRADU ZAGREBU | STAN ZBIRKA ARHITEKTA VIKTORA KOVAČIĆA | POMOĆNI ODJEL | AKTIVNOSTI
Radno vrijeme
Utorak - petak: 10 - 18 sati
subota, nedjelja: 10 - 13 sati
ponedjeljkom zatvoreno - praznicima i blagdanima zatvoreno:
1. siječnja, Uskrs, 1. i 30. svibnja, 22. lipnja, 5. kolovoza, 1. studenog, 25. i 26. prosinca
Cijena ulaznice
đaci, studenti, vojnici, umirovljenici, invalidi: 10 kn
skupine (više od 10 osoba): 10 kn - odrasli: 20 kn - obitelji: 30 kn
Besplatne ulaznice
Članovi Hrvatskoga muzejskog društva, ICOM-a, AICA, Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske - Djeca do 7 godina starosti.
Osobe s posebnim potrebama
Posjet muzeju moguć je osobama u invalidskim kolicima.
Čuvarska služba pruža svu neophodnu pomoć.
Vodstva
Organizirana stručna vodstva prema dogovoru moguća i na stranim jezicima. Informacije - Služba za posjetitelje na tel: 4851-361 ili faks: 4851-359 Subotom i nedjeljom u 11 sati besplatno stručno vodstvo za individualne posjetitelje.
Fotografiranje
Upotreba bljeskalice i stativa nije dopuštena.
Parking
Parkiranje pred samim muzejom nije dopušteno. U blizini muzeja moguće je parkirati na Ilirskom trgu, a najbliže javne garaže nalaze se u Ilici 45 te u Centru Kaptol u Tkalčićevoj ulici.
Pristup muzeju
Najbliža tramvajska postaja je na Jelačićevu trgu, Ilici i Frankopanskoj ulici, odakle se pješice Radićevom ili Mesničkom ulicom (5 minuta) stiže na Gornji grad. - Iz
Zbirke u sastavu muzeja Grada Zagreba
Stan arhitekta Viktora Kovačića, Masarykova 21 - otvoren za javnost, Zbirka Cate Dujšin i Ivana Ribara, Demetrova 3,
Zbirka Rudolfa i Margite Matz, Mesnička 15
Stručno osoblje
Branko Ćeran, viši kustos
Hela Doronjga, kustos
Miljenko Gregl, muzejski fotograf, akadem. .slikar
Vinko Ivić, viši kustos, ravnatelj
Zrinka Jelčić, kustos vježbenik
Željka Koveshi, muzejska savjetnica
Zdenko Kuzmić, muzejski savjetnik
Vesna Leiner, muzejski pedagog
Boris Mašić, kustos - arheolog
Nada Premerl, muzejska savjetnica
Slobodanka Radovčić, voditelj muzejske knjižnice
Vjeročka Rukavina, viša kustosica
Ivan Ružić, viši kustos
Tihomir Stančec, preparator - restaurator
Dr. Agneza Szabo, muzejska savjetnica
Želimir Škoberne, muzejski savjetnik
ms. Maja Šojat-Bikić, voditeljica informatičkih poslova
Slavko Šterk, muzejski savjetnik, voditelj fototeke
Vesna Vrabec, kustosica
Ivica Živko, viši preparator za drvo
Specijalni servisi
• KNJIŽNICA
• PEDAGOŠKA RADIONICA-IGRAONICA
• KOMPJUTERSKA IGRANIOCA
• RESTAURATORSKA RADIONICA ZA DRVO
• MUZEJSKA PRODAVAONICA
• MULTIMEDIJALNA DVORANA za održavanje izložbi, koncerata, predstava i promocija: prema programu
Internet
start
Untitled Document - ...
Adobe Photoshop CE
HR 16:10

Budućnost razvoja u Hrvatskoj

- *izrada velikog web portala o zavičajnoj povijesti Hrvatske*
- *priprema foruma o Hrvatskoj povijesti i uključivanje u H-Net (pregovori u toku)*
- *izrada velikih portala o povijesti velikih povijesnih razdoblja*
  - *svjetska povijest*
  - *hrvatska povijest*
  - *baze slikovnog materijala*
  - *baze povijesnih izvora*

BAZE PODATAKA:

terminologija i primjena u povijesnim znanostima

Baze podataka – opći pojmovi

- Baza podataka (eng. data base)
  - organiziran skup podataka ili informacija o nekoj temi ili sadržaju koji je u digitalnom obliku spremljen na nekom računalu
  - označava skup međusobno povezanih podataka koji se mogu pretraživati i iz kojih se mogu dobiti različiti izvještaji, statistički podaci, pregledi itd.
  - u smislu kompjutorske obrade podataka:
    - datateka (eng. folder) ili grupa datoteka koje sadrže skupove (slogove) međusobno povezanih podatka

Smještaj baze podatka

- Smještaj:
    1. kućno računalo
    2. server online servisa za pretraživanje
        - oni omogućuju korisnicima pretraživanje jedne ili više baza podataka gdje se traženi podatak (referenca) čuva odnosno nalazi

Struktura baze podataka

- *Struktura:*
  - *osnovna jedinica baze podataka je slog (eng. record)*
    - *on sadrži sve podatke definirane u bazi podataka (npr. kartica u nekom fasciklu)*
  - *slog se dijeli na polja (eng. field)*
    - *npr. prezime i ime studenta, grad, ocjena itd.*
  - *struktura baze određena je poljima pojedinog sloga i veličinom svakog pojedinog polja*
  - *podaci su međusobno logički povezani uz pomoć formula*
  - *relacijska baza podataka - međusobno logički povezana baza podataka*
  - *postoje baze sa stalnom duljinom sloga (unaprijed određen broj znakova u polju) i promjenjivom (varijabilnom) duljinom sloga*

Vrste baza podataka

- Baze podataka prema sadržaju dijelimo na:
  1. tekstualne
     - sadrže riječi ili tekst kao glavne podatke
  2. numeričke
     - sadrže brojke, simbole, nizove brojeva, grafikone i tablice
  3. slikovne
     - sadrže slikovne materijale u nekom digitalnom formatu

- *Izvorne baze podatka - baze koje sadrže potpune stvarne podatke ili informacije iz kojih se mogu dobiti odgovori*
- *Referentne baze podataka – baze koje sadrže podatke o tome gdje se traženi podaci nalaze*

Programi

- *Excel*
  - *tablični program u okviru paketa MS Office*
  - *omogućuje izradu jednostavnih tekstualnih, brojčanih, grafičkih i statističkih baza podataka*
- *Access*
  - *program za izradu svih vrsta baza podatka u okrivu paketa MS Office*
- *Oracle*
  - *složeni program za izradu svih vrsta baza podataka*
- *SPSS*
  - *specijalizirani program za izradu statističkih baza podataka*

Primjena u povijesnim znanostima

- *statističke baze podataka*
  - *popisi stanovništva (lat. census) u raznim vremenskim razdobljima*
  - *knjige rođenih i umrlih*
  - *epigrafski spomenici*
  - *evidencija artefakata u muzejima*
  - *statistička obrada tekstualnih povijesnih izvora*

- *tekstualne baze podataka*
  - *povijesni izvori*
    - *mogućnost pretraživanja prema ključnim riječima*
    - *mogućnost detaljne analize obrađenih podataka*

- *slikovne baze podataka*
  - *mogućnost pretraživanja prema zadanoj temi*
  - *mogućnost uvećanja slika*
  - *mogućnost skidanja (eng. download) slika*
- *baze podataka muzejskih zbirki*
  - *mogućnost pregleda artefakata koji se čuvaju u muzejskim ustanovama*
  - *kombinacija tekstualnih i slikovnih baza*

Referantne baze podataka

- www.history-journals.de
- Hrvatska znanstvena bibliografija
- http://bib.irb.hr/
- http://www.academia.edu/
- Amarna Project [www.amarnaproject.com/pages/amarna_the_place/index.shtml]
- Croato-Aegyptica Electronica [http://infoz.ffzg.hr/cae/index.htm]
- DAI – Deutsches Archäologisches Institut [www.dainst.org/en?ft=all]

- *Digital Egypt [www.digitalegypt.ucl.ac.uk]*
- *Egyptomania [www.egyptomania.org]*
- *IAE – International Association of Egyptologist [www.iae-egyptology.org]*
- *Internet Movie Database (IMDB) [www.imdb.com]*
- *Ministry of State for Antiquites – The MSA [www.sca-egypt.org/eng/main.htm]*
- *OEB: Online Egyptological Bibliography [http://oeb.griffith.ox.ac.uk]*

- *Scholarly Bibliographies Available Online: Near East and Egypt [http://ancientbibliographies.libs.uga.edu/wiki/Scholarly_Bibliographies_Available_Online:_Near_East_and_Egypt]*
- *The American Research Center in Egypt [www.arce.org]*
- *The Egyptologists' Electronic Forum [www.egyptologyforum.org]*

- *The GizaArchives [www.gizapyramids.org]*
- *The Oriental Institute of the University of Chicago [https://oi.uchicago.edu]*
- *The University of Oxford, The Griffith Institute [www.griffith.ox.ac.uk]*
- *Theban Mapping Project [www.thebanmappingproject.com]*
- *Topographical Bibliography of Ancient Egyptian Hieroglyphic Texts, Statues, Reliefs, and Paintings, online database [www.griffith.ox.ac.uk/gri/3.html]*

Tekstualne baze podataka

- http://www.uni-heidelberg.de/institute/sonst/adw/edh/
- http://www.gnomon.ku-eichstaett.de/Gnomon/ILS.html
- http://info.ox.ac.uk/ctitext/tchclass.html

Slikovne baze podataka

- http://www.civil-war.net/
- http://memory.loc.gov/ammem/cwphtml/cwphome.html
- http://www.aigyptos.uni-muenchen.de/

Muzejske baze podatka

- Bibliotheca Alexandrina Antiquities Museum – Alexandria (Egypt)
- [http://antiquities.bibalex.org/collection/MuseumDatabase.aspx?lang=en#]
- The British Museum – London
- [http://www.britishmuseum.org/research/search_the_collection_database.aspx]
- Brooklyn Museum of Fine Arts - New York [http://www.brooklynmuseum.org/opencollection/search/?advanced]
- The Fitzwilliam Museum - Cambridge
- [http://www.fitzmuseum.cam.ac.uk/opac/search/searchadvanced.html]

- *The Global Egyptian Museum [http://www.globalegyptianmuseum.org]*
- *Louvre Museum – Paris*
- *[http://cartelen.louvre.fr/cartelen/visite?srv=crt_frm_rs&langue=fr&initCritere=true]*
- *The Metropolitan Museum of Fine Arts – New York*
- *[http://www.metmuseum.org/search/woa_advanced_search.asp]*
- *Museum of Egyptian Antiquities – Swansea [http://www.egyptcentre.org.uk/]*
- *Museum of Fine Arts - Boston [http://www.mfa.org/collections]*

- *The Petrie Museum – University Colleage of London [http://www.petrie.ucl.ac.uk/]*
- *Yale University Art Gallery – New Haven [http://ecatalogue.art.yale.edu/search.htm]*

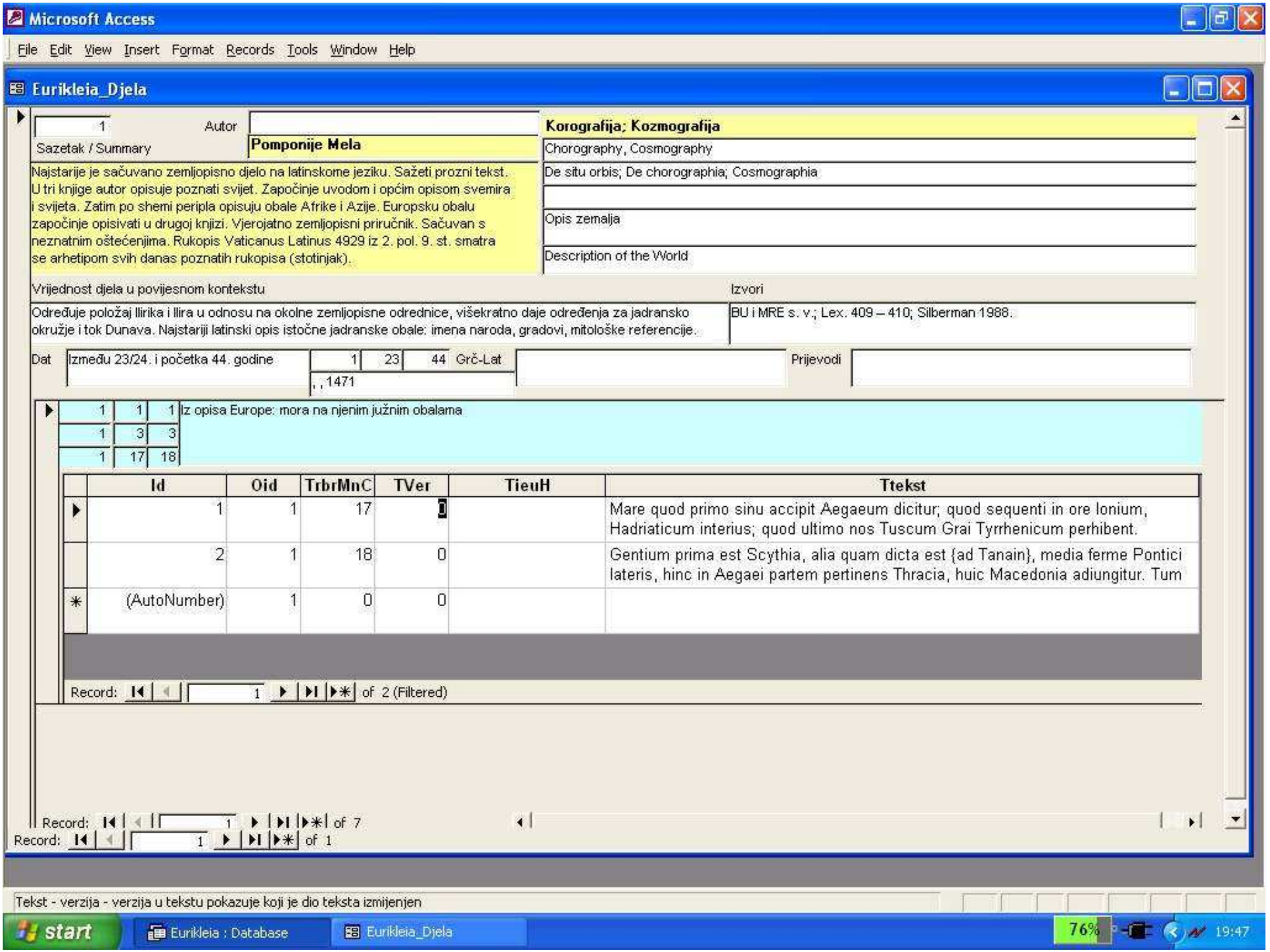
Microsoft Access
File Edit View Insert Format Records Tools Window Help
Eurikleia_Djela
1
Autor
Pomponije Mela
Sazetak / Summary
Najstarije je sačuvano zemljopisno djelo na latinskome jeziku. Sažeti prozni tekst. U tri knjige autor opisuje poznati svijet. Započinje uvodom i općim opisom svemira i svijeta. Zatim po shemi peripla opisuju obale Afrike i Azije. Europsku obalu započinje opisivati u drugoj knjizi. Vjerojatno zemljopisni priručnik. Sačuvan s neznatnim oštećenjima. Rukopis Vaticanus Latinus 4929 iz 2. pol. 9. st. smatra se arhetipom svih danas poznatih rukopisa (stotinjak).
Korografija; Kozmografija
Chorography, Cosmography
De situ orbis; De chorographia; Cosmographia
Opis zemalja
Description of the World
Vrijednost djela u povijesnom kontekstu
Određuje položaj Ilirika i Ilira u odnosu na okolne zemljopisne odrednice, višekratno daje određenja za jadransko okružje i tok Dunava. Najstariji latinski opis istočne jadranske obale: imena naroda, gradovi, mitološke referencije.
Izvori
BU i MRE s. v.; Lex. 409 – 410; Silberman 1988.
Dat
između 23/24. i početka 44. godine
1 23 44 Grč-Lat
, , 1471
Prijevodi
1 1 1 Iz opisa Europe: mora na njenim južnim obalama
1 3 3
1 17 18
Id Oid TrbrMnC TVer TieuH Ttekst
1 1 17 0 Mare quod primo sinu accipit Aegaeum dicitur; quod sequenti in ore Ionium, Hadriaticum interius; quod ultimo nos Tuscum Grai Tyrrhenicum perhibent.
2 1 18 0 Gentium prima est Scythia, alia quam dicta est {ad Tanain}, media ferme Pontici lateris, hinc in Aegaei partem pertinens Thracia, huic Macedonia adiungitur. Tum
(AutoNumber) 1 0 0
Record: 1 of 2 (Filtered)
Record: 1 of 7
Record: 1 of 1
Tekst - verzija - verzija u tekstu pokazuje koji je dio teksta izmijenjen
start
Eurikleia : Database
Eurikleia_Djela
76%
19:47

M++

Baza podataka Simboli Povećalo | Kopiranje zapisa | Uvećana slika | Kataloška jedinica | Osvježi podatke

Odabir zbirke: Gradski muzej Varaž | Odabir zapisa s inv. oznakom | 1 / 6

Inventarna oznaka:

GMV AO-5279

Zbirka:

Gradski muzej Varaždin - Arheološ

Pogrebna stela Mery-Merya od kamena vapnenca
Gradski muzej Varaždin - Arheološki odjel
inv. br. GMV AO-5279
1390. g. pr. Kr.- 1352. g. pr. Kr.
Novo kraljevstvo (1550.-1069. g. pr. Kr.)
18. dinastija (1550.-1295. g. pr. Kr.)
vladavina Amenhotepa III. (1390.-1352. g. pr. Kr.)

GMV AO-5279.jpg

1/1

1) Osnovni podaci | 2) Materijal | 3) Povijest | 4) Upravljanje zbirkom | 5) Nalazište

Vrsta / naziv 1 / 2

stela [književni nazi]

pogrebna stela [književni nazi]

Naslov 1 / 1

Pogrebna stela Mery-Merya od kamena vapnenca

Vrsta: naslov

Jezik: hrvatski

Podaci o temi 1 / 1

Ime osobe: Mery-Mery

Opis: Stela je izrađena od kamena, a ukrašena je reljefom. Vidljivi su tragovi boje. Dekoracije na steli podijeljene su na tri

Razdoblje 1 / 3

Novo kraljevstvo (1550.-1069. g. pr. Kr.)

18. dinastija (1550.-1295. g. pr. Kr.)

Izrada 1 / 1

Kultura: Stari Egipat

Uloga: pogrebni običaji

Mjesto: Abidos?

Vrijeme od: 1390. g. pr. Kr.

Opis predmeta

Pogrebna stela Mery-Merya od kamena vapnenca

Na temelju natpisa utvrđeno je da je stela posvećena Mery Mery-u. Prema natpisu na steli on je bio pisar i nadglednik obrtnika faraona Amenhotepa III. te nadglednik faraonove kćeri Sitamun.

Dekoracije na steli podijeljene su na tri polja.

Gornje polje: U gornjem lijevom kutu u sjedećem položaju prikazan je bog Oziris i bog šakal, Wepwawet. U desnom gornjem kutu preminuli Mery Mery stoji pred bogovima s podignutim rukama. U sredini prikaza nalazi se stolac sa dva lotosova cvijeta, a iznad se nalaze dvije kartuše Amenhotepa

Novi zapis

Pretraživanje

Ispisi

Kontrola nazivlja

Izlaz iz M++

M++

Baza podataka | Simboli | Povećalo | Kopiranje zapisa | Uvećana slika | Kataloška jedinica | Osvježi podatke

Odabir zbirke: Gradski muzej Varaž | Odabir zapisa s inv. oznakom | 2 / 6

Inventarna oznaka: GMV AO-5280

Zbirka: Gradski muzej Varaždin - Arheološ

Kanopa Ketjena s likom boga Imseta
Gradski muzej Varaždin - Arheološki odjel
inv. br. GMV AO-5280
664. g. pr. Kr.- 610. g. pr. Kr.
kasno razdoblje (664.-332. g. pr. Kr.)
26. dinastija (664.-525. g. pr. Kr.)
vladavina Psametika I. (664.-610. g. pr. Kr.)

GMV AO-5280.jpg | 1/1

1) Osnovni podaci | 2) Materijal | 3) Povijest | 4) Upravljanje zbirkom | 5) Nalazište

Materijali i tehnike 1 / 1

Dijelovi: Za dio: cjelina

cjelina	Materijali	Tehnike
	alabaster	obrada kame
	alabaster	urezivanje

Izmjena opisa

Mjere 1 / 6

v	33	cm	kanopska posu
š	17,4	cm	kanopska posu
v	9,3	cm	poklopac kanop
š	12,4	cm	poklopac kanop
v	10,5	cm	veličina natpisa
š	7,2	cm	veličina natpisa

Dijelovi i komponente

Broj komada: 2 Broj dijelova/komp.: 2

Opis: Kanopska posuda je napravljena od alabastera. Površina je malo oštećena. Poklopac kanope napravljen je u ubliku ljudske glave i predstavlja egipatskog

Ornament

Natpisi i oznake 1 / 2

Tekst: Prijevod:

Vrsta: ime vlasnika Jezik: egipatski

Tehnika: urezivanje Opis: Na prednjoj strani kanopske posude nalazi

Smještaj: na kanopskoj

Novi zapis | Pretraživanje | Ispisi | Kontrola nazivlja | Izlaz iz M++

M++

Baza podataka | Simboli | Povećalo | Kopiranje zapisa | Uvećana slika | Kataloška jedinica | Osvježi podatke

Odabir zbirke: Gradski muzej Varaž ☑ Odabir zapisa s inv. oznakom 6 / 6

Inventarna oznaka:

GMV AO-6521

Zbirka:

Gradski muzej Varaždin - Arheološ

Čaša od pečene gline
Gradski muzej Varaždin - Arheološki odjel
inv. br. GMV AO-6521
4400. - 3800. g. pr. Kr.
preddinastički Egipat (o. 5500.-3000. g. pr. Kr.)
kultura Badari (o. 4400.-4000. g. pr. Kr.)
kultura Nagada I. (o. 4000.-3500. g. pr. Kr)

GMV AO-6521.jpg

1/1

1) Osnovni podaci | 2) Materijal | 3) Povijest | 4) Upravljanje zbirkom | 5) Nalazište

Reference 1 / 2

Vrsta povezanosti:

literatura — Tomorad M., Egipatske zbirke u Hr

Dodatni podaci: str. 550-552

Napomena:

Stanje 1 / 1

Stanje: vrlo dobro

Datum: 06.02.2004. g.

Sažetak:

Uporaba i povijest 1 / 1

Osoba/inst.:

Povezanost:

Uporaba: svakodnevni život

Mjesto: Egipat

Vrijeme od 4400. g. pr. Kr.

Izložbe 1 / 0

Terensko prikupljanje

Nalazište: Egipat, nepoznato nalazište

Sakupljač: nepoznat

Način: nepoznat

Datum: 19. st.

Novi zapis

Pretraživanje

Ispisi

Kontrola nazivlja

Izlaz iz M++

M++

Baza podataka Simboli Povećalo | Kopiranje zapisa | Uvećana slika | Kataloška jedinica | Osvježi podatke

Odabir zbirke: Arheološki muzej Istr | Odabir zapisa s inv. oznakom | 15 / 39

Inventarna oznaka:
AMIP A-8712

Zbirka:
Arheološki muzej Istre u Puli

Ulomak reljefa glave božice Hator
Arheološki muzej Istre u Puli
inv. br. AMIP A-8712
2. st.- 3. st.
rimsko razdoblje

cjelina: obrada kamena / mramor
klesanje / mramor

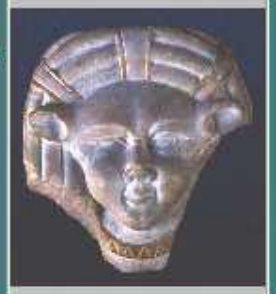

AMIP A-8712.jpg | 1/1

1) Osnovni podaci | 2) Materijal | 3) Povijest | 4) Upravljanje zbirkom | 5) Nalazište

Nabava

Oblik: iskopavanje
Izvor: iskopavanje
Datum: 1932./1933. g.
Nap.:
Cijena: 0,00
Valuta:
Ur. broj akta nabave:

Ident. brojevi | 1 / 0

ID broj zapisa: 1588 | 19.3.2004
Inventarni broj: AMIP A-8712
07.05.2004.

Procjena | 1 / 0

Iznos: 0,00
Datum: 07.05.2004.
Kategorija:
Napomena:

Inventarizacija | 1 / 1

Odg. osoba:
Napomena:
Datum: 30.03.2004.
SD:

Smještaj predmeta

Stalni smještaj: izložba
Trenutačni status: izložba | 30.03.2004.
Trenutačni smještaj: izložba kameno-statuarne plastike

Novi zapis
Pretraživanje
Ispisi
Kontrola nazivlja
Izlaz iz M++

M++

Baza podataka Simboli Povećalo | Kopiranje zapisa | Uvećana slika | Kataloška jedinica | Osvježi podatke

Odabir zbirke: Arheološki muzej Istr | Odabir zapisa s inv. oznakom | 3 / 39

Inventarna oznaka:

AMIP A-313

Zbirka:

Arheološki muzej Istre u Puli

Nadgrobni spomenik Obelije Maksime
Arheološki muzej Istre u Puli
inv. br. AMIP A-313
1. st.; 1. st.
rimsko razdoblje

cjelina: obrada kamena / vapnenac
klesanje / vapnenac

AMIP A-313.jpg

1/1

1) Osnovni podaci | 2) Materijal | 3) Povijest | 4) Upravljanje zbirkom | 5) Nalazište

Terensko prikupljanje

Nalazište: Pula (Pola)

Istraživač: nepoznat

Način: iskopavanje

Datum: nepoznato

Položaj:

Koordinate:

Sonda/blok:

Kvadrant:

Dubina:

Stratigrafska jed.:

Okolnosti nalaženja:

Prema zapisima J. Lombardija i G. R. Carlija spomenik je otkriven nedaleko zidina puljskog Amfiteatra. Kasnije je prenesen u lapidarij Augustovog hrama u Puli, a zatim u Lapidarij Arheološkog muzeja Istre u Puli.

Opis nalaženja:

Novi zapis

Pretraživanje

Ispisi

Kontrola nazivlja

Izlaz iz M++

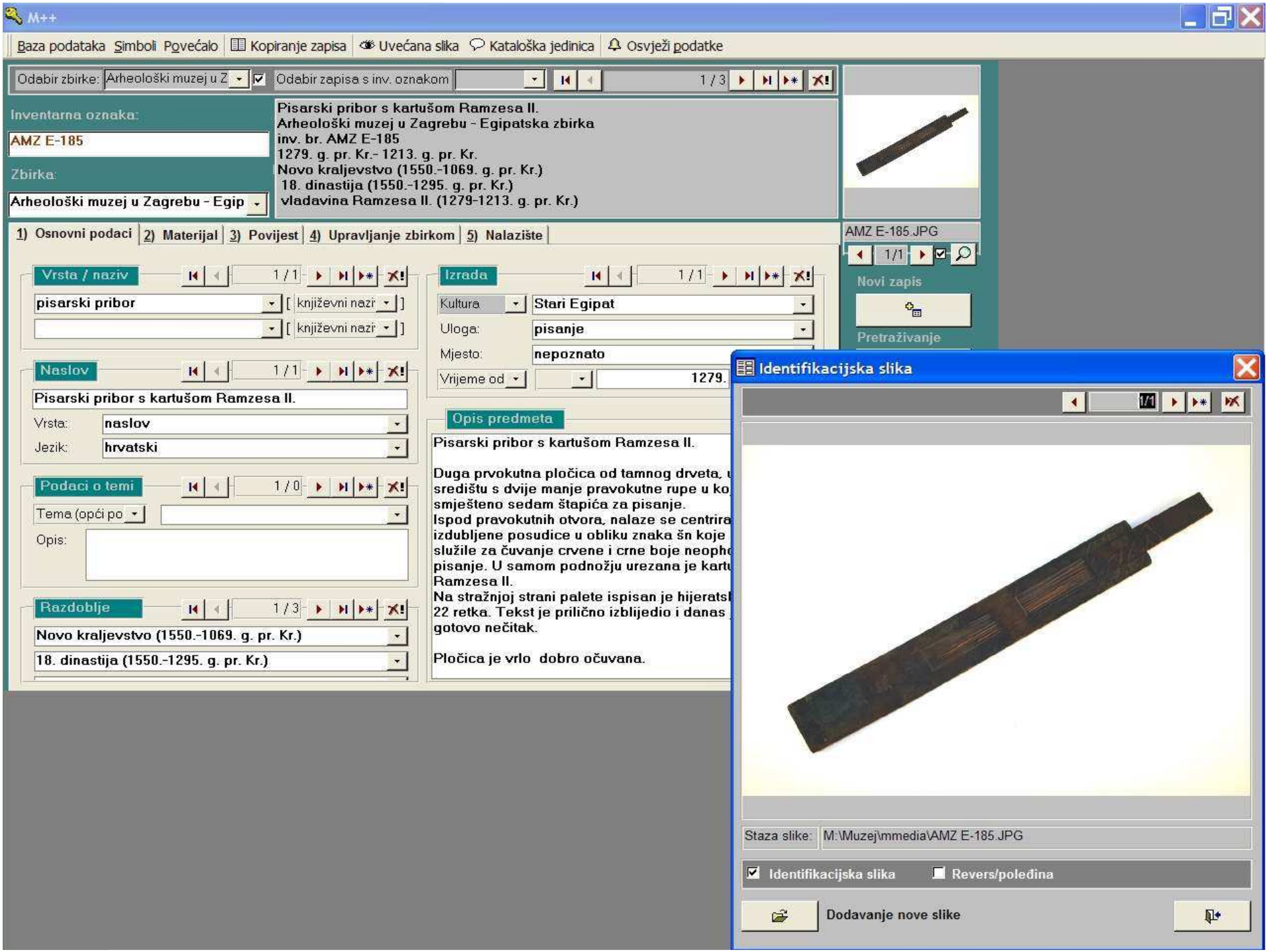
M++
Baza podataka Simboli Povećalo Kopiranje zapisa Uvećana slika Kataloška jedinica Osvježi podatke
Odabir zbirke: Arheološki muzej u Z
Odabir zapisa s inv. oznakom
1 / 3
Inventarna oznaka:
AMZ E-185
Zbirka:
Arheološki muzej u Zagrebu - Egip
Pisarski pribor s kartušom Ramzesa II.
Arheološki muzej u Zagrebu - Egipatska zbirka
inv. br. AMZ E-185
1279. g. pr. Kr.- 1213. g. pr. Kr.
Novo kraljevstvo (1550.-1069. g. pr. Kr.)
18. dinastija (1550.-1295. g. pr. Kr.)
vladavina Ramzesa II. (1279-1213. g. pr. Kr.)
AMZ E-185.JPG
1/1
Novi zapis
Pretraživanje
1) Osnovni podaci
2) Materijal
3) Povijest
4) Upravljanje zbirkom
5) Nalazište
Vrsta / naziv
pisarski pribor
književni nazi
Naslov
Pisarski pribor s kartušom Ramzesa II.
Vrsta: naslov
Jezik: hrvatski
Podaci o temi
Tema (opći po
Opis:
Razdoblje
Novo kraljevstvo (1550.-1069. g. pr. Kr.)
18. dinastija (1550.-1295. g. pr. Kr.)
Izrada
Kultura Stari Egipat
Uloga: pisanje
Mjesto: nepoznato
Vrijeme od 1279.
Opis predmeta
Pisarski pribor s kartušom Ramzesa II.
Duga prvokutna pločica od tamnog drveta,
središtu s dvije manje pravokutne rupe u ko
smješteno sedam štapića za pisanje.
Ispod pravokutnih otvora, nalaze se centrira
izdubljene posudice u obliku znaka šn koje
služile za čuvanje crvene i crne boje neopho
pisanje. U samom podnožju urezana je kartu
Ramzesa II.
Na stražnjoj strani palete ispisan je hijeratsk
22 retka. Tekst je prilično izblijedio i danas
gotovo nečitak.
Pločica je vrlo dobro očuvana.
Identifikacijska slika
1/1
Staza slike: M:\Muzej\mmedia\AMZ E-185.JPG
Identifikacijska slika
Revers/poleđina
Dodavanje nove slike

M++ - [rpt_Slika_i_KJ : Report]

100% Close

Baza podataka Simboli Povećalo Kopiranje zapisa Uvećana slika Kataloška jedinica Osvježi podatke

Croato-Aegyptica electronica, Filozofski fakultet (Zagreb)

Mumija Nesi-hensu tzv. Zagrebačka mumija
Arheološki muzej u Zagrebu - Egipatska zbirka
inv. br. AMZ E-664
4. st. pr. Kr.
kasno razdoblje (664.-332. g. pr. Kr.)

cjelina: mumifikacija / ženska mumija
cjelina: v: 152 cm;
Egipat, nepoznato nalazište

Akvizicija: Oporučni dar Mihaela Barića Narodnom muzeju u Zagrebu i Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti 1859. g. Izvršitelj oporuke Ilija Barić omogućio je da mumija i njeni povoji prenesu u Zagreb između 22. i 25. srpnja 1862. g.

Mumija Nesi-hensu

Mumija je u Narodni muzej u Zagrebu, čiji je današnji sljedbenik Arheološki muzej u Zagrebu, pristigla 5. kolovoza 1862. g, zajedno s povojima i slijedećim pratećim inventarom: preostali dio neispisanih lanenih povoja; vrlo oštećena Knjiga mrtvih pokojnice i njena muža Paher-hensua "božanskog krojača" iz Tebe. koja je ispisana hijeroglifskim i hijeratskim pismom na papirusu; dijelovi i grumenje balzama; ostaci pogrebnog vijenca od lišća i cvijeća; sitni ulomci drva i štuka koji su nekoć pripadali polikomiranom sarkofagu; modrozelene perlice koju se ukrašavale mumiju; glava mumificirane mačke.

Mumiju i njene povoje kupio je Mihael pl. Barić (Barich) 1847./1848. g. tijekom svog boravka u Egiptu. Do njegove smrti 1859. g. mumija i njeni povoji nalazili su se u njegovoj privatnoj zbirci u Beču, a potom su oporučno darovani Narodnom muzeju u Zagrebu.

Mumija je restaurirana i rengenski snimljena u Zavodu za radiologiju KBC - Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1986. g.

Karakteristike kostura upućuju da se radi o osobi ženskog spola čiji je rast završen.
Na stražnjem dijelu lubanje postoji defekt ljuske okcipitalne kosti nepravilna oblika promjera 11 cm. U lubanjskoj šupljini nalazi se kulgasta masa smole promjera 7 cm. Takva se smola upotrebljavala tokom procesa mumifikacije. Na konveksitetu lubanje vidljiva su dva jednaka metalna strana tijela okruglasta oblika promjera 3 mm.
Područje prsnog koša i trbušne šupljine prekivena su sjenama tvari kojima su inkrustirane meke česti tokom mumifikacije. Kako ta područja nedovoljno propuštaju rengenske zrake, ona nisu pristupačna detaljnoj analizi.
Struktura kostiju udova vrlo se dobro može analizirati, a u potpunosti nalikuju kostima žive osobe. Sjene u mekim

Page: 1

M++ - [rpt_Slika_i_KJ : Report]
100% Close
Baza podataka Simboli Povećalo Kopiranje zapisa Uvećana slika Kataloška jedinica Osvježi podatke

ispisanim lanenim povojima na etrurskom jeziku tzv. Liber linteus Zagrebiensis ili Povojima Zagrebačke mumije. Kako i na koji je način Egipćanka došla u kontakt s Etruščanima i njihovim pogrebnim ritualima nije poznato.

Literatura:

Ljubić Š., Popis Arkeologičkoga odjela Narodnog zemaljskog muzeja u Zagrebu, Odsjek I. Svezak I., Egipatska sbirka. Mumije, Zagreb 1889., str. 18-20, tab. I., sl. 22, 24, 26

Ljubić Š., Sbirke Narodnoga zemaljskog muzeja, I. Arheologički razdjel, Mumije, Zagreb 1871., str. 48-49

Tomorad M., Egipat u Hrvatskoj: egipatske starine u hrvatskoj znanosti i kulturi, Zagreb 2003., str. 6, 20, 28, 31, 81-89, sl. 34, 74, 76, 77

Tomorad M., Zagrebačka egipatska mumija i lanena knjiga, Meridijani, 77, Zagreb rujan 2003., str. 54-59

Rendić-Miočević A., Egipatska zbirka, Arheološki muzej u Zagrebu - izbor iz fundusa, Zagreb 1993., str. 122-127

Plavšić B. & Hančević J., X-ray analysis of the Zagreb Mummy - Analiza klasičnih rendgenograma Zagrebačke mumije, VAMZ, 3.s., XIX, Zagreb 1986., str. 99-103

Mirnik I., Rendić-Miočević A. & Uranić I., Lanena knjiga - Liber linteus Zagrabiensis i zagrebačka mumija, Muzeopis, Zagreb 1996., br. 67 str. 95

Mirnik I. & Rendić-Miočević A., Liber linteus zagrabiensis, VAMZ, 3.s., XIX, Zagreb 1986., str. 41-71

Page: 2

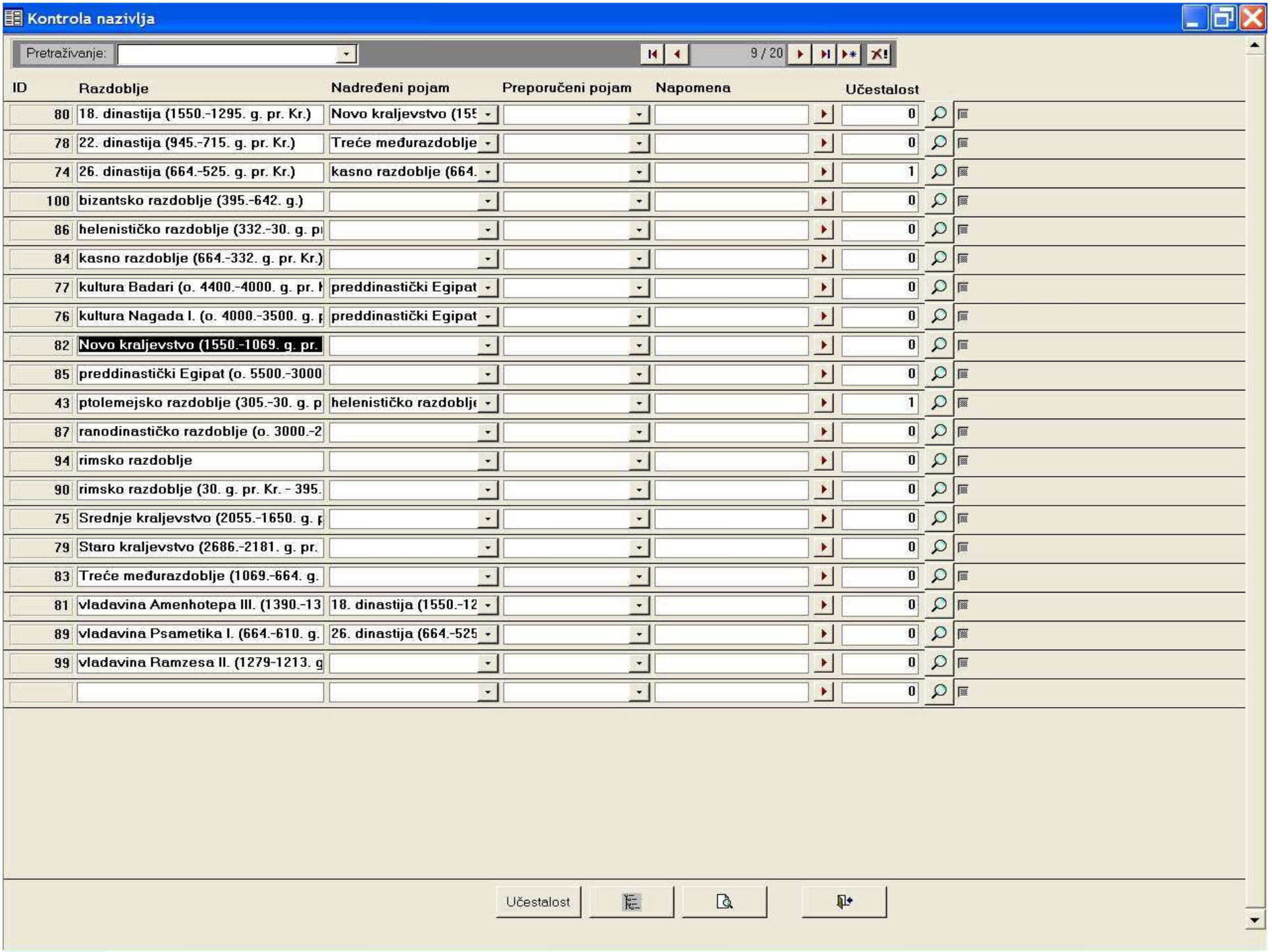
Kontrola nazivlja
Pretraživanje:
9 / 20
ID
Razdoblje
Nadređeni pojam
Preporučeni pojam
Napomena
Učestalost
80 18. dinastija (1550.–1295. g. pr. Kr.) Novo kraljevstvo (15 0
78 22. dinastija (945.–715. g. pr. Kr.) Treće međurazdoblje 0
74 26. dinastija (664.–525. g. pr. Kr.) kasno razdoblje (664. 1
100 bizantsko razdoblje (395.–642. g.) 0
86 helenističko razdoblje (332.–30. g. pr 0
84 kasno razdoblje (664.–332. g. pr. Kr.) 0
77 kultura Badari (o. 4400.–4000. g. pr. K preddinastički Egipat 0
76 kultura Nagada I. (o. 4000.–3500. g. p preddinastički Egipat 0
82 Novo kraljevstvo (1550.–1069. g. pr. 0
85 preddinastički Egipat (o. 5500.–3000 0
43 ptolemejsko razdoblje (305.–30. g. p helenističko razdoblje 1
87 ranodinastičko razdoblje (o. 3000.–2 0
94 rimsko razdoblje 0
90 rimsko razdoblje (30. g. pr. Kr. – 395. 0
75 Srednje kraljevstvo (2055.–1650. g. p 0
79 Staro kraljevstvo (2686.–2181. g. pr. 0
83 Treće međurazdoblje (1069.–664. g. 0
81 vladavina Amenhotepa III. (1390.–13 18. dinastija (1550.–12 0
89 vladavina Psametika I. (664.–610. g. 26. dinastija (664.–525 0
99 vladavina Ramzesa II. (1279–1213. g 0
0
Učestalost

Računalna obrada teksta

Opći termini

- *autorska kartica*
  - *1800 znakova na računalu (eng. Word count) s proredima i razmacima*
- *autorski arak*
  - *16 autorskih kartica*
- *bilješka ili fusnota (eng. footnote, njem.-lat. fuʒnote)*
  - *bilješka ispod teksta, ispisana sitnijim slovima, koja objašnjava izloženi tekst, navodi izvor ili literaturu na koju se poziva*
- *kratica*
  - *skraćeni način pisanja naziva članka, knjige ili časopisa*
- *publikacija*
  - *novine, časopis, skupna publikacija nekog skupa ili događaja, zbornik radova, katalog, knjiga*

Znanstveni radovi – računalna obrada teksta

- *znanstveni radovi u okviru povijesnih znanosti uvijek se pišu:*
  - *vrsta slova (eng. font) – Times New Roman 12*
  - *prored (eng. space) – 1,5*
  - *podešavanje formata stranice (eng. page setup):*
    - *lijevo 2,5 cm*
    - *desno 2,5 cm*
    - *zaglavlje (eng. header) 1,5 cm*
    - *podnožje (eng. footer) 1,5 cm*

Bibliografija

Redosljed citiranja

- Abecedan – po prvom slovu naslova ili prezimena
- npr. Budak, Neven....

  Uranić, Igor....

  Enciklopedija Leksigrafskog zavoda "Miroslav Krleža"
- Times New Roman, font 12
- Unutar bibliografske jedinice drugi i ostali redovi su pomaknuti udesno za 1 tab
- Ponekad se koristi:
  - Jednostruki razmak unutar bibliografske jedinice
  - Razmak između dvije bibliografske jedinice mora biti jedan red

Osnovna pravila

- [redacted]ima koji se navode
- Sve bibliografske jedinice moraju se navoditi istim unaprijed određenim stilom
- Najbolje način citiranja i pisanja bibliografije unaprijed dogovoriti s profesorom ili urednikom
- Ukoliko pravila nisu unaprijed određena koristite jedan od uobičajenih stilova pisanja
- Časopisi obično imaju jedan unaprijed određeni stil koji se odnosi na sve radove
- Važno: morate biti dosljedni u pisanju rada (bibliografiji, seminarskom radu, znanstvenom članku, knjizi ...)

Chicago Manual of Style

- *Nastao na Sveučilištu u Chicagu 1890. god.*
- *1911 priručnik izdan pod nazivom Manual of Style*
- *Od 1937. izlazi "Turabian" - priručnik namijenjen studentima i postdiplomantima nazvan po autorici Kate L. Turabian*
- *Od 1982. "The Chicago Manual of Style"*
- *God. 2005. izašlo 15. dopunjeno i revidirano izdanje.*

"Humanistički" (Humanities) Chicago Manual of Style

- *tradicionalniji u svijetu, koristi se više u humanističkim*
- *prevladava u tradicionalnim historijskim časopisima iako je u posljednje vrijeme sve više zastupljen i "znanstveni"*
- *npr. na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu preferiraju ga medievisti*

"Znanstveni" (Scientific) Chicago Manual of Style

- *Znanstveni "" (Scientific) Chicago Manual of Style ili "Autor-[redacted]*
- *noviji, koristi se više u prirodnim i društvenim znanostima*
- *koriste ga dosta arheolozi, povjesničari umjetnosti i povjesničari starijih razdoblja*
- *npr. na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu preferira ga Katedra za staru povijest*

Knjige – "humanistički stil"

- Prezime autora, ime autora. *Naslov knjige*. Mjesto izdanja: izdavač, godina izdanja.

- Raukar, Tomislav. *Hrvatsko srednjovjekovlje.* Zagreb: Školska knjiga, 1997.
- Erman, Adolf & Grapow, Hermann, *Wörterbuch der äegyptischen Sprache,* Berlin 1957., vol. I-VII.
  - Trigger, B. G.-Kemp, B. J.-O'Connor, D.-Lloyd, A. B. *Ancient Egypt: A Social History*, Cambridge 1983.
  - *The Oxford history of Ancient Egypt*, ur. Ian Shaw, Oxford 2000.
  - Shaw, Ian (ur.), *The Oxford history of Ancient Egypt*, Oxford 2000.

Pisani izvor izdan kao knjiga

- *De administrando imperio* (*O upravljanju carstvom*). Švab. Zagreb: August Cesarec, AGM, 1994.
- Toma Arhiđakon. *Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika*. Predgovor, latinski tekst, kritički aparat i prijevod na hrvatski jezik Olga Perić. Povijesni komentar Mirjana Matijević Sokol. Studija *Toma Arhiđakon i njegovo djelo* Radoslav Katičić. Split: Književni krug Split, 2003.

Enciklopedijske natuknice

- *Naziv enciklopedije.* s.v. (sub verso – pod riječi) Naziv enciklopedijske natuknice. Svezak leksikona ili encikopedije. Mjesto: Izdavač (fakultativno) i godina izdanja: stranice.

- *Hrvatski leksikon*, s. v. Lucerna, Camilla, II., Zagreb: Hrvatski leksikografski zavod "Miroslav Krleža" 1997.: 35.
- *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815.-1950.*, s. v. Franz Koller, IV., Wien-Köln-Graz 1969.: 88.

Neobjavljeni rukopis

- *Novak, Grga, Stari vijek – rukopis predavanja*, Zagreb o. 1955. Nacionalna sveučilišna knjižnica u Zagrebu. II. 26.748.
- Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Ostavština Ivana Lučića.

Magistarski rad ili disertacija

- Karbić, Damir. "The Šubići of Bribir: A Case Study of a Croatian Medieval Kindred." Ph.D. diss., Central European University, 2000.
- Tomorad, Mladen. "Metode računalne obrade i prezentacije staroegipatskih predmeta u muzejskim zbirkama u Hrvatskoj", doktorska disertacija, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2006.

Članci u časopisima

- Prezime autora, ime autora. "Naslov rada." *Naslov*

- Uranić, Igor. "Pogrebna stela Min-Nakhta u Arheološkome muzeju u Zagrebu". *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. s., XXIII (1990.): 183-189, Tab. 1-2.
- Selem, Petar. "Egipatski šauabtiji i amuleti u Arheološkom muzeju u Splitu". *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, LXIII-LXIV (1961-1962.) (1969.): 125-144, Tab. XIV-XXI.

Članak u novinama

- Novak, Grga. „Na obali Nila uz muslimanski gradić i veliku prošlost. U Luksoru, u veljači 1933.”. *Novosti*, br. 83 od 24. III. 1933.: 4.

Članak u zborniku radova

- Tomorad, Mladen. "Egipatske zbirke u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na egipatsku zbirku Gradskog muzeja Varaždin" u: *Zbornik radova međunarodnog simpozija Stvaralački potencijali u funkciji društveno-ekonomskog i kulturnog razvoja sjeverozapadne Hrvatske,* Varaždin 21.–22. studeni 2002. Zagreb – Varaždin (2002.): 543-558.

Članci s interneta

- naziv web stranice
- [redacted] () ili []
- datum kada je stranica napravljena ili obnovljena posljednji put
- datum kada je tekst preuzet

- Croato-Aegyptiaca Electronica (www.croato-aegyptica.hr), 13. listopad 2010.

"Znanstveni" (Scientific) Chicago Manual of Style

- [redacted]sto izdanja: izdavač.
- Raukar, Tomislav (1997.). *Hrvatsko srednjovjekovlje,* Zagreb: Školska knjiga.

- Prezime autora, ime autora (godina). Naslov članka, *Naslov časopisa,* broj časopisa: stranice.
- Uranić, Igor (1990.), Pogrebna stela Min-Nakhta u Arheološkome muzeju u Zagrebu, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. s., XXIII: 183-189, Tab. 1-2.

Kategorizacija znanstvenih radova

Kategorizacija znanstvenih radova

- ***Bilješka*** *(eng. note)*
  - *kratak članak s najužim podacima*
- ***Prikaz*** *(eng. review, survey)*
  - *kratak izvještaj odnosno opis umjetničkog, znanstvenog djela ili nekog događanja*
- ***Recenzija*** *(eng. review article)*
  - *opis i kritička ocjena umjetničkog ili znanstvenog djela*
- ***Članak*** *(eng. article, paper)*
  - *kraći pisani sastavak objavljen u periodičnim, prigodnim ili skupnim publikacijama*

- *Izvorni znanstveni članak (eng. original scientific paper)*
  - *članak koji sadrži neobjavljen rezultate izvornih istraživanja.*
- *Prethodno priopćenje (eng. preliminary communication)*
  - *članak koji sadrži nove znanstvene spoznaje čiji karakter zahtjeva hitno objavljivanje.*
- *Pregledni članak (eng. review)*
  - *članak u kojem je cjelovito obrađen neki problem ili područje istraživanja na sustavan metodičan način temeljen na objavljenim rezultatima koji su u članku analizirani, sistematizirani i kritički raspravljeni.*

- *Izlaganje ili referat (eng. paper) na znanstvenom ili stručnom skupu (eng. conference paper)*
  - *članak koji sadrži cjelovito obrađeni problem ili područje istraživanje predstavljen na nekom znanstvenom ili stručnom skupu*
- *Stručni članak (eng. professional paper)*
  - *članak koji predstavlja priloge iz područja struke čija problematika nije vezana za izvorna istraživanja, te ne mora predstavljati novost u svjetskim okvirima.*
- *Knjiga (eng. book)*
  - *mnoštvo tematski povezanih stručnih (znanstvenih) ispisanih ili tiskanih listova jedinstvene strukture, svezanih i ukoričenih radi jedinostavnosti čitanja npr. znanstvena knjiga, monografija, pregledno djelo*

Ostale vrste znanstvenih radova

- *Prikazi ili saopćenja*
  - *članci koji predstavljaju prikaz djelovanja ili problematike pojedinih ustanova, laboratorija i sl.*
- *Iz stranog tiska*
  - *članci koji obuhvaćaju vrijedne radove koji su objavljeni kao dopuna stručnog sadržaja časopisa.*
- *Komentari*
  - *prilozi u vezi s aktualnim zbivanjima i stanju u znanosti i društvu.*
- *Novosti (eng. info)*
  - *prilozi koji opisuje najnovija istraživanja na nekom znanstvenom polju.*
- *Katalog (eng. catalogue)*
  - *stručno obrađeni popis predmeta s podacima o njima izrađen prema određenom redu.*
  - *katalog muzeja ili katalog izložbe*

Struktura znanstvenih radova

Prikazi

- ***Prikaz*** *(eng. review, survey)*
  - *kratak izvještaj odnosno opis umjetničkog, znanstvenog djela ili nekog događanja*
  - *zadaća osobe koja sastavlja prikaz:*
    - *dati osnovne podatke o autoru*
    - *dati osnovne podatke o knjizi, časopisu, djelu ili događaju, izdavaču, nastanku djela*
    - *sustavno opisati sve dijelove rada*
    - *na kraju prikazati opremu djela*
    - *istaknuti kome je djelo namjenjeno; eventualna preporuka*

Recenzija

- ***Recenzija** (eng. review article)*
  - *opis i kritička ocjena umjetničkog ili znanstvenog djela*
  - *zadaća osobe koja sastavlja recenziju:*
    - *dati osnovne podatke o autoru*
    - *dati osnovne podatke o knjizi, časopisu, djelu ili događaju, izdavaču, nastanku djela*
    - *sustavno opisati sve dijelove rada*
    - *prikazati opremu djela*
    - *kritički se osvrnuti na sve dijelove rada*
    - *istaknuti kome je djelo namjenjeno; eventualna preporuka*

Osnovni dijelovi znanstvena rada

- *apstrakt*
  - *kratki tekst (do 500 znakova) koji sadrži osnovne informacije o radu koje čitaoca navode na čitanje cijelog rukopisa*
- *uvod*
  - *kraći tekst usko vezan uz teme rada. U njemu se razmatra što je do sada poznato o temi i istraživanjima vezanim uz sam rad. Također se obrazlažu ciljevi istraživanja.*
- *metode*
  - *kraći tekst u kojem razmatraju metode rada (nije uvijek nužan)*

Osnovni dijelovi znanstvena rada

- *istraživanje – rezultati istraživanja*
  - *glavni dio teksta u kojem autor obrađuje samu temu rada*
- *zaključak*
  - *zaključni dio rukopisa u kojem autor obrazlaže rezultate svoga istraživanja na osnovu metoda i istraživačkog procesa. Zaključak mora biti smišljeni međusobno povezani tekst o istraživanju i postegnutim ciljevima.*

Osnovni dijelovi znanstvena rada

- *sažetak (hrvatski i neki strani jezik)*
  - *dio rada u kojem autor daje kratki pregled cijelog istraživanja*
- *reference ili bibliografija*
  - *dio rada u kojem se navodi popis važnih izvora i literature kojima se autor služio tijekom svoga istraživanja*
- *bilješke ili fusnote*
  - *bilješka ispod teksta, ispisana sitnijim slovima, koja objašnjava izloženi tekst, navodi izvor ili literaturu na koju se poziva*

Ostali dijelovi znanstvena rada

- *zahvala*
- *suradnici*
- *predgovor*
- *kratice*
- *popis slika ili ilustracija*
- *popis karata*
- *grafički i slikovni prilozi:*
  - *tablice*
  - *grafovi*
  - *potpisi ispod slika*
  - *legende*

Kako pisati tekst rukopisa?

- *Tekst rukopisa treba pisati jasno i jezgrovito.*
- *Dobro je da tekst bude kraći i jezgrovit, bez suvišnog opisivanja i ponavljanja.*
- *Preporučljivo:*
  - *da tekst ne prelazi 20 autorski kartica rukopisa (u što su uključeni svi prilozi: slike, crteži, grafovi, tablice ...)*

Odgovornost za sadržaj rukopisa

- *Autori su u potpunosti odgovorni za sadržaj rukopisa.*
- *Osobe koje su napisale pojedine radove odgovorene su za sve dijelove teksta te mogu posebno odgovarati ukoliko se dokaže da oni stvarno nisu autori predanoga djela te mogu biti gonjeni zbog plagijata.*

Plagijat

- *navođenje teksta i/ili ideja drugog autora kao vlastite*
- *može se odnositi na umjetnička ili znanstvena djela*
- *krađa intelektualnog vlasništva, povlači akademske i zakonske posljedice*
- *teško dokazivo da nije namjeran, posljedice iste*

Najčešći tipovi plagijata među studentima

- *kopiranje tuđih seminarskih radova, podmetanje tuđeg rada kao svoj*
- *podmetanje vlastitog rada u dva seminara bez dozvole oba profesora*
- *kopiranje radova s interneta*
- *doslovno prepisivanje literature bez navodnika i bibliografskih podataka u bilješkama rada*

Tipovi plagijata

- *Direktni plagijat: doslovno navođenje riječi drugog autora bez navodnika*

- *Indirektni plagijat:*
- *1) navođenje neznatno izmijenjenih riječi drugih autora*
- *2) navođenje tuđih ideja kao da su vlastite – nespominjanje izvora za svoje podatke*

Primjer plagijata: Ambrose

- *Thomas Childers (Wings of Morning, 1995): Up, up, up, groping through the clouds, no amount of practice could have prepared them for what they encountered: B-24s, glittering like mica.*
- *Stephen Ambrose (The Wild Blue, 2001):Up, up, up he went, until he got above the clouds. No amount of practice could have prepared the pilot and crew for what they encountered: B-24s, glittering like mica*

Primjer plagijata: Kearns Goodwin

- *Lynne McTaggert (Kathleen Kennedy, 1983): Mrs. Gibson gave a tea in her honor to introduce her to some of the other girls, hardly a routine practice for new recruits.*
- *Doris Kearns Goodwin (The Fitzgeralds and the Kennedys, 1987): Mrs. Harvey Gibson gave a tea in her honor to introduce her to some of the other girls, hardly a routine practice for new recruits.*

Kako izbjeći plagijat

- *U svojim bilješkama iz izvora i literature, uvijek razlikovati doslovne citate i bilješke vlastitim riječima. To vrijedi i za podatke s interneta.*
- *Kad se doslovno prepisuje iz literature, uvijek staviti navodnike ili na neki drugi način označiti da se ne radi o vlastitim riječima.*
- *Navesti uvijek jasne podatke o autoru, djelu i broju stranice. To vrijedi i za doslovne citate i samo prenesene ideje.*
- *Držati u računalu bilješke koje se koriste kod pisanja rada u odvojenom dokumentu od samog teksta rada.*

- *Koristiti vlastite riječi u prepričavanju ideja i podataka iz literature.*
- *Izdvojiti osnovnu ideju teksta koji se koristi iz manje i veće cjeline teksta.*
- *Preoblikovati rečenice iz korištene literature: koristiti sinonime, mijenjati imenice u glagole i obrnuto.*
- *Iako se doslovno ne citira već samo prepričava treba u biljšci navesti bibliografske podatke o korištenom djelu.*

Primjeri

- *"Moglo bi se, ponešto shematizirano, reći da se srednjovjekovlju može pristupiti s dvaju motrišta, odnosno da se razlaganje o srednjovjekovnoj epohi može gibati na dvije jasno odijeljene razine – unutar i izvan njegova društvenog sustava, odnosno unutar i izvan njegova vremenskog opsega."*

[1] Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 500.

- *"Moglo bi se, ponešto shematizirano, reći da se srednjovjekovlju može pristupiti s dvaju motrišta . . . unutar i izvan njegova društvenog sustava, odnosno unutar i izvan njegova vremenskog opsega."*

[1] Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 500.

- *Po Raukaru, srednjovjekovlje možemo promatrati na dva različita načina - "unutar i izvan društvenog sustava, odnosno unutar i izvan njegova vremenskog opsega."*

[1] Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 500.

- *Srednjovjekovlje se može proučavati na dva različita nivoa - "unutar i izvan društvenog sustava, odnosno unutar i izvan njegova vremenskog opsega."*
- *[1] Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 500.*

- *Velik dio sredovječne evropske historije ispunjavaju borbe izmedju vladara i visokoga plemstva. Borba ova ne samo da nije mimoišla Ugarske i Hrvatske, već se ona baš ovdje osobito strastveno i žilavo vodila kroz više vijekova.*[1]

---

[1] *Ferdo Šišić, "Posljednji Zrinski i Frankopani na braniku domovine", u: Posljednji Zrinski i Frankopani (Zagreb, s.a.), 9.*

- *Doslovno naveden tuđi tekst bez obzira što je u bilješci naveden izvor podataka.*

- *Hrvatska vojska je u vrijeme kralja Tomislava imala 60 000 konjanika i 100 000 pješaka.*

  Nema podataka o izvoru (Konstantin Porfirogenet, De administrando imperio, 31. poglavlje...., korišteno izdanje...). Je li to vaša osobna procjena?

- *Prema ovoj tablici možemo vidjeti raspon plaća u krajiškom sustavu 1587. godine.*

  Tablicu je zapravo donijela u svojem radu Nataša Štefanec, ali ovako izgleda kao da ste je vi napravili prvi.

- *Prenesen podatak (tekst, karta, tablica) bez navođenja*

- Originalni tekst
- "Već u ranom srednjem vijeku jadranski prostor iskazuje dva glavna sloja integrativnih procesa, uži, na istočnoj obali Jadrana, između istočnojadranskih društava, širi, na cjelovitom jadranskom prostoru."[1]

[1]Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 379.

- Neznatno izmijenjeni tekst
- Jadranski prostor iskazuje već u ranom srednjem vijeku dva glavna sloja integrativnih procesa. Uži je na istočnoj obali Jadrana između istočnojadranskih društava, a širi na cjelovitom jadranskom prostoru. [1]

[1]Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 379.

- Nedovoljno parafrazirana tuđi tekst bez obzira što je u bilješci naveden izvor

- *Originalni tekst*

- *"Već u ranom srednjem vijeku jadranski prostor iskazuje dva glavna sloja integrativnih procesa, uži, na istočnoj obali Jadrana, između istočnojadranskih društava, i širi, na cjelovitom jadranskom prostoru."* [1]

[1] *Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 379.*

- *Nedovoljno izmijenjeni tekst*

- *Prostor Jadrana već u ranom srednjem vijeku pokazuje dva glavna sloja integrirajućih procesa: jedan je uži i zahvaća istočnojadranska društva na istočnoj obali Jadrana, a drugi je širi i odvija se na cjelovitom jadranskom prostoru.* [1]

[1] *Tomislav Raukar, Hrvatsko srednjovjekovlje (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 379.*

Recenzije rukopisa

- *Svi rukopisi podliježu stručnoj, jezičnoj i uredničkoj recenziji u smislu općih stručnih i publicističkih normi pojedinog časopisa.*
- *Rukopisi se prihvaćaju za objavljivanje ukoliko dobiju povolje recenzije (stručna mišljenja) članova uredništva ili vanjskih recenzenata.*
- *Autori mogu sami predložiti recenzente.*

Struktura seminarskih radova

- Na prvoj stranici:
  - ime i prezime studenta, ime i prezime mentora, puni naslov rada, mogući podnaslov i datum
- Struktura teksta:
  - Kratki uvod s obrazloženjem teme i njezina historiografskog značenja. U uvodu treba formulirati istraživačko pitanje, iznijeti teze i objasniti metodološku podlogu rada.
  - Drugo poglavlje treba sadržavati stanje istraženosti teme, odnosno pregled historiografske rasprave i pristupa istraživanom pitanju.

Struktura seminarskih radova

- Analiza problema mora biti temeljena na relevantnoj literaturi.
- Ovisno o temi i mogućnostima, u analizu se može uključiti i izvorna građa.
- Korištenu literaturu i građu treba propisno citirati u bilješkama.
- Pristup temi mora biti analitički i komparativan, te mora uključivati elemente vlastite interpretacije. Neophodna je i kontekstualizacija teme.
- Prema potrebi, izlaganje može biti strukturirano po odjelitim poglavljima.
- Zaključak ne smije biti sažetak ili ponavljanje ranije iznesenih teza nego treba sadržavati opću ocjenu o razmatranom predmetu, kao i moguće smjernice istraživanja.
- Popis korištenih izvora i literature.

Izbor teme

- *zadana tema*
- *slobodna tema*
  - *1) količina i dostupnost literature o nekoj temi*
  - *2) opseg rada (broj kartica)*
  - *3) vrijeme na raspolaganju za istraživanje i pisanje*
- *ne birati temu za koju uopće nemamo interesa*
- *ne birati temu o kojoj ne znate gotovo ništa ako nemate dosta vremena za rad*
- *OPREZ: manja istraženost nekih područja u hrvatskoj historiografiji u odnosu na svjetsku i europsku – procijeniti ima li dovoljno literature*
- *držati se propisanog broja kartica – ne povećavati umjetno prostor na stranici*

Naslov i uvod

- *jasno definiranje i predstavljanje teme u naslovu i uvodu – za seminarske, magistarske i doktorske radove ne očekuje se senzacionalan naslov*
- *u uvodu: formuliranje istraživačkog pitanja – o čemu govori vaš rad i zašto*
- *strogo se držati teme rada*

Formuliranje istraživačkog pitanja

- *Tko? Što? Zašto? Gdje ? Kad?*
- *U zaključku vidljiv odgovor ili odgovori na istraživačka pitanja koje ste postavili na početku*
- *Izbor izvora i literature ovisi o njihovoj relevantnosti za temu – to pokazati u pregledu izvora i/ili istraženosti teme*

Glavni dio rada

- *Analiza problema koji vodi do odgovora na istraživačkog pitanja*
- *Struktura rada može biti kronološka, ali bolje tematska*
- *Paziti da argumentacija nije rascjepkana*
- *Organizacija odlomka oko određenog argumenta*
- *Logičko povezivanje dijelova teksta*

Zaključak

- *Rezultati istraživačkog rada – odgovor ili odgovori na istraživačko pitanje*
- *Ne unositi neke nove podatke*
- *Mogu se naznačiti neke smjernice daljnjih istraživanja*

Stil

- *Koristiti više aktiv od pasiva*
- *Paziti da rečenice nisu preduge, varirati kraće rečenice sa dužima*
- *Mogućnosti pisanja u prvom licu jednine, množine, impersonalni stil*
- *Ne koristiti kolokvijalne izraze, žargon i sl. osim ako je dio citata izvora ili ako želite nešto time posebno istaknuti*

- *Bez "poetike"*
- *Ne nametati stav čitatelju već on treba proizlaziti iz prezentacije i argumentacije.*

Znanstvene bilješke ili fusnote - stilovi pisanja

Što je bilješka ili fusnota?

- **bilješka ili fusnota** (eng. *footnote*, njem.-lat. *fuƷnote*)
  - bilješka ispod teksta, ispisana sitnijim slovima, koja objašnjava izloženi tekst, navodi izvor ili literaturu na koju se poziva

Stilovi pisanja bilješki

  - Korisni link s uputama o korištenju pojedinih stilova:
    - http://www.i-cite.bham.ac.uk/referencing.shtml
- najzastupljeniji su:
  - "humanistički" Chicago/Turabian stil – više tradicionalan
  - "znanstveni" Chicago/Turabian stil – novijeg datuma
    - http://www.chicagomanualofstyle.org/home.html
  - Harvard stil
  - Vancouver – brojčani sistem

Tko određuje način pisanja

- način pisanja bilješki određuje:
  - nastavnik/profesor
  - urednik publikacije (časopisa, knjige, kataloga ...)
  - autor
- prilikom pisanja svakoga rada autor mora unaprijed odrediti pravila pisanja bilješki
- važno: autor se mora držati unaprijed određenih pravila tijekom pisanja cijeloga rada

Važnije međunarodne kratice

- cf. = usporedi
- v. = vidi
- p. pp. = stranica/stranice
- f. ff. = slijedeća stranica/stranice
- fig. figs. = figura, crtež, ilustracija, slike
- pl. pls. = tabla/table
- n. nos. = broj/brojevi

- cit. = citirano djelo
- vol. vols. = svezak/svesci
- ms. mss. = rukopis/rukopisi
- l. ls. = red/redovi
- v. vs. = verse/s (prema)
- col. cols. = kolona/kolona
- ch. chs. = poglavlje/poglavlja

- *Ib*. = *Ibidem* (na istom mjestu; ovdje)
- al. = drugi autori
- ed. eds. ili ur. = urednik/urednici
- cat. = katalog
- e.g. ili npr. = na primjer
- inv. = inventar
- inv. no/nos = inventarni broj/brojevi
- ca. ili o.= circa (oko)

- Idem.(small capitals) = *Idem* (isti, isto)
- Ead.(small capitals) = *Eadem* (istim putem, isto tako)
- m = metar
- cm = centimetar
- n. = note
- fn. = bilješka
- s. v. = *sub verbo* (“pod riječi”; označava enciklopedijsku natuknicu)

Kada koristiti reference/bilješke?

- Reference se koriste:
- 1.) kako bi se označile ideje ili istraživanja drugih osoba,
- 2.) kako bi se navelo vaše poznavanje prethodnih istraživanja i radova vezanih uz temu koju obrađujete,
- 3.) kako bi se potvrdilo autorstvo samog rada,
- 4.) te kako bi se lakše omogućilo čitatelju da pronađe izvor vaših informacija.
- Reference, odnosno znanstvene bilješke, ne koriste se samo kod izvornog citiranja nekog izvornika nego također kada parafraziramo (koristimo vlastite riječi kako bismo izrazili ideje nekog izvora) ili saželi ideje raznih izvora. Vrlo je važno da omogućimo čitatelju da razlikuje vaše vlastite ideje od onih koje su prenesene iz izvora.

1) CITIRANJE AUTORITETA ZA NEKI PODATAK U TEKSTU

a) DOSLOVNI CITAT – UVIJEK U NAVODNICIMA

- “Već u ranom srednjem vijeku jadranski prostor iskazuje dva glavna sloja integrativnih procesa, uži, na istočnoj obali Jadrana, između istočnojadranskih društava, i širi, na cjelovitom jadranskom prostoru.”[1]

---

[1]Tomislav Raukar, *Hrvatsko srednjovjekovlje* (Zagreb: Školska knjiga, 1997), 379.

b) PRENOŠENJE INFORMACIJE ILI MIŠLJENJA, ALI BEZ DOSLOVNOG CITIRANJA

[redacted]adnu jadransku obalu u hrvatskoj se historiografiji datiraju trinaestim stoljećem.[1]

---

[1]Milan Rešetar, *Die serbokroatischen kolonien Süditaliens*, Österreichische Akademie der Wissenschaft, Schriften der Balkankomission linguistische Abteilung IX (Beč: Alfred Hölder, 1911), 31-32, 44.

2) UPUĆIVANJE NA DRUGO MJESTO U RADU KOJE SADRŽI NEKE DODATNE INFORMACIJE VAŽNE NA OVOM MJESTU

[1]Vidi više o tome na str. 54.

[1]Vidi podatke na str. 12.

[1]Vidi tablicu u dodatku.

[1]Vidi sliku na str. 15.

3) DODATNI KOMENTARI KOJI NISU NUŽNI U GLAVNOM TEKSTU

[redacted]. Takav je slučaj s imenom Madije koje se prešutno smatra u hrvatskoj historiografiji vodećim imenom najistaknutije zadarske obitelji, ali koje se susreće i u drugim gradovima, a sigurno i u drugim zadarskim obiteljima.[1]

- [1]Ime Madije (*Madius*) se javlja također i kao Magius, Masius, Maius, Maio, Mazo, te kao umanjenica Madinus, Maiolus, Magiolus, Mazolus, Mazulus, Mazolinus. Ženski oblik imena je Madia, Maza, Mazza. Ime je također često u Apuliji u istom razdoblju: Jireček, *Romani*, 179-180.

4) ZAHVALE

[redacted]ki rimski natpisi koji su također bili ranije spomenuti u Bianchijevom djelu.[1]

- [1]Zahvaljujem Nikoli Jakšiću za ovu informaciju.

POLOŽAJ BILJEŠKI

1) NA KRAJU STRANICE (eng. *footnotes*, njem.

- u numeričkom slijedu: 1, 2, 3
- broj bilješke je u superskriptu i u tekstu i na početku bilješke
- Times New Roman, 10
- odvojene crtom (separator) od glavnog teksta

- jednostruki razmak između dva reda unutar jedne bilješke
- [redacted]ed, ali ne mora (obično nema razmaka)
- mora početi na istoj strani na kojoj je i tekst na koji se odnosi, ali se može protegnuti na dno iduće strane

2) NA KRAJU RADA (eng. *endnotes*, njem. *Endnoten, Anmerkungen*)

- u numeričkom (1, 2, 3...) ili slovnom (a, b, c...; i, ii, iii...) slijedu

NAČINI CITIRANJA BILJEŠKI

- “Humanistički” Chicago Manual of Style
- Glavna razlika od načina pisanja bibliografije:
- 1) prvo dolazi ime pa prezime autora, ali može i obrnuto;

  2) umjesto točki dolaze zarezi;

  3) podaci o mjestu i godini izdanja te izdavaču dolaze u zagradama

Manual of Style ili

- “Autor-datum” (*Author-date*) stil

KNJIGA

- Ime i prezime autora, *naslov* (mjesto izdanja: izdavač, godina izdanja), broj stranice

  [1]Nada Klaić, *Povijest Hrvata u srednjem vijeku* (Zagreb: Školska knjiga, 1975), 87.

- Prezime autora godina izdanja.

  [1]Klaić 1975, 87.

- Ako se citira autor koji ima više radova objavljenih te godine, onda uz brojku dolazi i slovo.
- [1]Klaić 1975a, 87.
- [3]Klaić 1975b, 134.

- U autor-datum načinu, na kraju uvijek mora doći bibliografija u kojoj je označeno na što se odnosi godina i slovo.
- Margetić, Lujo.
- 1985a. Još o dolasku Hrvata. *Historijski zbornik* 38: 227-240.
- 1985b. Isprava o zemaljskom između istarskog stanovništva i markgrofa W. *Problemi sjevernog Jadrana* 5: 33-49.

KNJIGA S VIŠE AUTORA

- [1]Ante Nazor i Zoran Ladić, *Povijest Hrvata: ilustrirana kronologija. /History of Croatians: illustrated chronology* (Zagreb: Multigraf, 2003), 56.
- Nazor i Ladić 2003, 56.
- NAZOR I LADIĆ 2003, 56.

KNJIGA S UREDNIKOM

- [1]Dieter Geuenich i Otto Gerhard Oexle, ur., *Memoria in der Gesellschaft des Mittelalters* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1994), 45.

- [1]Guenich i Oexle 1994, 45.

KNJIGA PREVEDENA S DRUGOG JEZIKA

- [1] Peter Štih i Vasko Simoniti, *Slovenska povijest do prosvjetiteljstva*, prev. Anamarija Paljetak (Zagreb: Matica hrvatska, 2004), 45.

- Štih i Simoniti 2004, 45.

PISANI IZVOR IZDAT KAO KNJIGA

- [1]*De administrando imperio* (*O upravljanju carstvom*), prev. Nikola pl. Tomašić, prir. Mladen Švab (Zagreb: August Cesarec, AGM, 1994), 45.

- [1] DAI, 45.

Izdanja antičkih izvora

- [1]Manetho. *Aegyptiaca*, prev. Waddell, W. G., (Cambridge Mass. & London: Loeb Classical Library, 1980), I, fr. 3
- I – broj knjige
- fr. – broj fragmenta

- [1] Manetho, I, fr. 3.

Izdanja antičkih izvora

- U isto je vrijeme stvorena jako pomorska flota. Herodot[1] izvješćuje da su fenički pomorci u službi Nekoa II. na prijelazu iz VII. u VI. st. pr. Kr. prvi oplovili Afriku.

- [1] Herodot, *Historije*, IV, 42-43.

- IV – knjiga
- 42-43 – glave unutar knjige

- [1] Herodot, IV, 42-43.

Izdanja antičkih izvora

- [3] *Corpus Inscriptionem Latinarum*. III-1, 2578
- III – svezak ili volumen
- 1 – broj knjige unutar volumena (nije uvijek nužno navoditi)
- 2578 – broj pod kojim se navodi određeni spomenik

- [1] *CIL*, III-1, 2578.

Izdanja antičkih izvora

- [3] *Corpus Inscriptionem Latinarum*. III, br. (n.) 2578
- III – svezak ili volumen
- br. ili n. (množina nos.)– broj spomenika
- 2578 – broj pod kojim se navodi određeni spomenik

- [1] *CIL*, III, 2578.

KNJIGA JEDNOG AUTORA ILI UREDNIKA U SERIJI S DRUGIM GLAVNIM UREDNIKOM

- [1] Jakov Stipišić i Miljen Šamšalović, ur., *Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae,* sv. 1, ur. ser. Marko Kostrenčić (Zagreb: Izdavački Zavod Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti, 1967), 45.

- [1]Stipišić/Šamšalović, 45

- [1]CD 1, 45.

KNJIGA U VIŠE SVEZAKA

- [1] Ivan Ostojić, *Benediktinci u Hrvatskoj i ostalim našim krajevima*, sv.1 [Split: Benediktinski priorat Tkon (kod Zadra), 1963], 45.

- [1]Ostojić, 45.

DRUGO IZDANJE

- [1] Nada Klaić, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, 2. izd. (Zagreb: Školska knjiga, 1975), 45.

- [1]Klaić 1975, 45.

NEOBJAVLJENI RUKOPIS

- [1]Giovanni Tanzlingher-Zanotti, “La dama cronologica” ili “Notizie storiche di Zara,” Znanstvena knjižnica Zadar, 28254 Ms 762, fol. 45’.

- [1]Tanzlingher-Zanotti, fol. 45’.

MAGISTARSKI ILI DOKTORSKI RAD

- [1]Damir Karbić, “The Šubići of Bribir: A Case Study of a Croatian Medieval Kindred” (Ph.D. diss., Central European University, 2000), 45.

- [1]Karbić 2000, 45.

ZNANSTVENI ČLANAK U ČASOPISU

- Ime i prezime autora, “naslov,” *časopis* broj (godina), broj stranice.

- [1]Josip Lučić, “Komunalno uređenje dalmatinskih gradova u XI. stoljeću,” *Zbornik Zavoda za povijesne znanosti istraživačkog centra JAZU* 10 (1980), 37-40.

- [1] Lučić 1980, 37-40.

ČLANAK U NOVINAMA

- [1] Grga Novak, “Kairo – Egipatski velegrad, njegovo lice i naličje, Kairo 5. siječnja 1933.” *Novosti*, br. 24, 24. I. 1933: 10

- [1] Novak 1933.: 10

ČLANAK U ZBORNIKU RADOVA

- [1]Vesna Jakić-Cestarić, “Osobna imena i porijeklo redovnika samostana sv. Krševana do kraja XIV. stoljeća,” u: *1000 godina samostana sv. Krševana u Zadru*, ur. Ivo Petricioli (Zadar: Narodni list, 1990), 45.

- [1]Jakić-Cestarić 1990, 45.

ČLANAK U ENCIKLOPEDIJI

- [1]Neven Budak, s. v. “Hrvati” u *Hrvatska enciklopedija*, sv. 5.
- *Hrvatska enciklopedija*, s. v. Hrvati, sv. 5: 17-20
- poželjno navesti broj stranica

- [1]Budak, s. v. Hrvati, u *Hrvatska enciklopedija*, sv. 5.
- *HE*, s. v. Hrvati, V: 17-20

- Ako se primjenjuje “humanistički” Chicago Manual of Style, prvi put se bilješka donosi s punim podacima.
- Ponovljena bilješka se donosi u skraćenom obliku:

a) prezime autora, skraćeni naslov, broj stranice.

[1]Nada Klaić, *Povijest Hrvata u srednjem vijeku* (Zagreb: Školska knjiga, 1975), 87. (dalje: Klaić, *Povijest Hrvata)*

[5]Klaić, *Povijest Hrvata*, 87.

b) prezime autora, broj stranice

ALI SAMO U SLUČAJU DA SE U RADU KORISTI SAMO JEDAN RAD TOG AUTORA

[5] Klaić, 87.

[redacted] donosi se samo prezime autora, naslov članka, broj stranice, a ne i naslov i broj časopisa.

- [1]Ferdo Gestrin, "Migracije Slovanov v Italijo. Rezultati Jugoslovanske historiografije," *Zgodovinski časopis* 32/1,2 (1978), 7-21 [5]Gestrin, "Migracije Slovanov v Italijo," 10-11.

- Često citirani naslovi, posebno izvora, mogu se skratiti na inicijale ili jednu riječ iz naslova.

[redacted]*maticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, sv. 1, ur. Marko Kostrenčić (Zagreb: Izdavački zavod Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 1967) (dalje: CD), 56.

- [5] CD, 45.

- Ako se djelo ponavlja već u drugoj bilješci, može doći kratica isto ili ibid. (lat. Ibidem).
- Koji put se navodi i op. cit. ili nav. dj.

  Treba biti dosljedan u korištenju pojedine kratice.

[1]Nada Klaić, *Povijest Hrvata u srednjem vijeku* (Zagreb: Školska knjiga, 1975), 87.

[2] Isto 87.

- Ako se autor/autorica ponavljaju u idućoj bilješci, ali s različitim radom, umjesto imena može doći kratica Isti/ista, ISTI/ISTA, Idem/Eadem.
- [1]Ferdo Gestrin, “Migracije Slovanov v Italijo. Rezultati Jugoslovanske historiografije,” *Zgodovinski časopis* 32/1,2 (1978), 7-21.
- [2] Idem, “Migracije iz Dalmacije u Marke u XV i XVI stoljeću,” *Radovi Instituta za hrvatsku povijest* 10(1977), 395-404.

VIŠE RADOVA U ISTOJ BILJEŠCI

- ODVAJAJU SE S ;
- [1]Vinko Foretić, “Hrvat Dobramir i još neki naši ljudi kao pomorski privrednici u Mlecima u 12. i 13. stoljeću,” *Pomorski zbornik* 1(1963), 399; Neven Budak, “Kako je hrvatski rob mogao postati mletački patricij ili neke vijesti o ranim hrvatsko-mletačkim trgovačkim i drugim vezama (11.-13. st.),” *Spomenica Ljube Bobana*: 1933-1994 (Zagreb: Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 1996), 73.

- In graves various types of artifacts such as hand made pottery vessels, figurines, weapons, tools, combs, bracelets, beads and cosmetic palettes were found. [7]

- [redacted]idant-Reynes 2000a, pp. 153-166.

- Deceased were uncovered in a contracted position lying on the left side with the head turned to the south and face looking west.[10]

- [10] Gardiner 1961, p. 382; Hoffman 1980, p. 109; Midant-Reynes 2000a, p. 170; Midant-Reynes 2000b, p. 47; Reeves 2000, p. 94.

ARHIVI

- *Arhivi ili pismohrane - ustanove u kojima se čuva arhivska građa*

- *Arhivska građa ili arhivsko gradivo - svi zapisi ili dokumenti nastali djelovanjem pravnih ili fizičkih osoba u obavljanju njihove djelatnosti koji su od trajnoga značenja za kulturu, povijest i druge znanosti*

- *javna arhivska građa - nastala djelovanjem i radom tijela državne vlasti, jedinica lokalne samouprave i uprave, javnih ustanova i javnih poduzeća, trgovačkih društava, javnih bilježnika i drugih osoba koje obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti*
- *privatna arhivska građa - nastala djelovanjem privatnih pravnih i fizičkih osoba*

Organizacija građe

- *Fond - organska cjelina arhivske građe nastala djelovanjem jedne pravne ili fizičke osobe*
- *Zbirka – skup dokumenata različitog podrijetla i iz različitih izvora, nastaje prema interesima kolekcionara*

Citiranje građe

- *Kada se koristi arhivska građa kao izvor, treba navesti naziv arhiva, naziv arhivskog fonda ili zbirke i oznaku arhivske jedinice korištenog gradiva.*

Hrvatski državni arhiv

- *Marulićev trg 21*
- *www.arhiv.hr*
- *Čitaonica radi od 8:15 do 15:45, petkom od 8:15 do 14:00*

Adrese čitaonica

- *Središnja čitaonica - Marulićev trg 21*
- *Čitaonica za arhivsko gradivo Zagrebačke nadbiskupije - Kaptol 27*
- *Čitaonica za audiovizualno gradivo - Savska 131*
- *Čitaonica za fotografije - Trg Mažuranića 5*

Časopisi u izdanju HDA

- *Arhivski vjesnik od 1899. – o arhivskoj teoriji i praksi*
- *Fontes – od 1995. god. – izdanja izvorne građe*

Područni državni arhivi

- Bjelovar
- Dubrovnik
- Karlovac
- Gospić
- Osijek
- Pazin
- Rijeka
- Sisak
- Slavonski Brod
- Split
- Varaždin
- Zadar
- Zagreb

Državni arhiv u Zagrebu

- Opatička 29, preko puta Muzeja grada Zagreba
- www.daz.hr
- Tel: 01 4897 150
- Čitaonica radi od 9 do 14 sati
- 1053 fonda i zbirke (1258-1990)

Državni arhiv u Osijeku

- *Kamila Firingera 1*
- *www.dao.hr*
- *Tel: 031 207-240, 207-241*
- *nadležan za područje Osječko–baranjske, Vukovarsko–srijemske i Virovitičko–podravske županije*
- *fondovi od kraja 17. do 20 st.*
- *Serija građe (od 1965): Građa za povijest Slavonije i Baranje*
- *Časopis (od 1991): Glasnik arhiva Slavonije i Baranje*

Državni arhiv u Zadru

- *Ruđera Boškovića bb*
- *Telefon: 023 314 577*
  Telefon: 023 211 530
- *najznačajniji arhiv Dalmacije, posebno za razdoblje srednjeg vijeka*
- *danas nadležan za prostor Zadarske, Šibensko–kninske i Ličko–senjske županije*
- *373 fonda i zbirke arhivskoga gradiva (od 10. do 20. st). u sastavu i Sabirni arhivski centar u Šibeniku*

Arhiv Sv. Marije u Zadru

- *djeluje u benediktinskom Samostanu sv. Marije u Zadru*
- *oko 1300 pergamena i drugih spisa*

Državni arhiv Split

- *Glagoljaška 18*
- *www.das.hr*
- *Tel: 021-348-914, 348-826*
- *nadležan za Splitsko-dalmatinsku županiju te Ploče i Metković*
- *499 fonda i 24 zbirke, od 14. do 20. st.*
- *Arhivska podružnica u Hvaru od 2000. god.*
- *Časopis (od 1958, od 1974. pod sadašnjim imenom): Građa i prilozi za povijest Dalmacije*

Državni arhiv u Dubrovniku

- *Sv. Dominika 1*
- *www.dad.hr*
- *Tel: 020 321-032, 321-060*
- *Čitaonica radi od 8 do 16 sati*
- *nadležan za područje bivše Dubrovačke Republike, otok Korčulu*

Državni arhiv u Rijeci

- *Park Nikole Hosta 2*
- *www.riarhiv.hr*
- *Tel: 051 336-445*
- *nadležan za područje Primorsko-goranske županije i grad Senj*
- *729 arhivskih fondova, od 13. do 20. st.*

Državni arhiv u Pazinu

- *Vladimira Nazora 3*
- *www.dapa.hr*
- *Tel: 052 624 077*
- *Čitaonica radi od ponedjeljka do petka od 8:00 do 13:00, srijedom do 18:00*
- *nadležan za područje Istarske županije*
- *fond od 13. do 20. st.*
- *Časopis: Vjesnik Istarskog arhiva*

Državni arhiv u Varaždinu

- *Trstenjakova 7*
- *www.dav.hr*
- *Tel: 042-332-500, 332-508*
- *nadležan za područje Međimurske i Varaždinske, većeg dijela Krapinsko–zagorske te koprivničkog dijela Koprivničko–križevačke županije*
- *više od 1000 fondova, od 13. do 20. st.*
- *3 sabirna centra u Koprivnici, Čakovcu i Krapini*

Državni arhiv u Karlovcu

- *Lj. Šestića 5*
- *Tel: 047 412-366, 412-365*
- *nadležan za područje današnje Karlovačke i veći dio Ličko-senjske županije, lički fond seli u Gospić*
- *615 fondova, uglavnom 19. i 20. st.*

Državni arhiv u Bjelovaru

- *Trg Eugena Kvaternika 3*
- *Tel: 043 244-487*
- *Radi od 8:00-16:00*
- *nadležan na području Bjelovarsko–bilogorske, djelomično na području Koprivničko–križevačke, Virovitičko–podravske i Zagrebačke županije.*
- *703 arhivska fonda, najviše od 1945. god.*

Državni arhiv u Slavonskom Brodu

- *A. Cesarca 1*
- *Tel: 035 446-573*
- *nadležan za područje Brodsko-posavske i Požeško-slavonske županije*
- *782 fonda i zbirke, od 1724–1990*

Državni arhiv u Sisku

- *Frankopanska 21*
- *Tel: . 044 540-747*
- *750 zbirki, od 16.do 20. st., najveći dio iza II. svjetskog rata*
- *Sabirni centar u Petrinji*

Državni arhiv u Gospiću

- *Kaniška 17*
- *Tel: 053 560-440*
- *Radi od 7 do 15 sati*
- *nadležan na području Ličko-senjske županije (bez Senja i Novalje), uz općine Gračac i Srb u Zadarskoj županiji.*

ARHIV HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

- *Strossmayerov trg 2*
- *www.hazu.hr/arhiv_akademije*
- *Tel: 014895 106*
- *Orijentalna zbirka u Šenoinoj 4*

Povijesni izvori: prijevodi, epigrafske zbirke, referentne zbirke

Izvori za staru povijest: Prapovijest

- *materijalni povijesni ostaci:*
  - *dobiveni arheološkim istraživanjima,*
  - *slučajni nalazi*
- *ostaci nastambi i naselja*
- *grobni nalazi*
  - *ljudski i životinjski ostaci*
  - *oruđe*
  - *oružje*
  - *posuđe i predmeti svakodnevne upotrebe*

Izvori za staru povijest: Stari istok

- *materijalni povijesni ostaci:*
  - *gradska i seoska arhitektura*
  - *grobna arhitektura*
  - *grobni nalazi*
  - *predmeti svakodnevnog života*
  - *razni umjetnički predmeti*
  - *raznovrsni pisani izvori*
    - *glinene pločice, papirus, kamen, opeka, papir*

Izvori za staru povijest: Stari istok

- Vrste pisanih izvora:
  - mitovi s područja Mezopotamije
    - epski ciklusi sumerskih vladara
      - Gilgameš
      - Enuma Eliš
      - Arata
    - epski mitološki ciklus sumerskih vladara
    - Pjesma o Sargonu (Akad)
  - zakonici vladara Mezopotamije (npr. Hamurabijev zakonik)
  - diplomatska prepiska vladara Starog istoka (Egipat, Babilonija, Asirija, Mitani, Elam, Hetiti)
  - zapisi i reljefi na zidinama hramova i raznih građevina

- *Stari zavjet*
- *pločice iz Amarne (XIV. st. pr. Kr.)*
- *pločice iz Asurbanipalova knjižnica u Ninivi (VI. st. pr. Kr.)*

- *Tiskane zbirke povijesnih izvora*
  - *Pritchard, J. B. (ur.) (1958) The Ancient Near East, An Anthology of Texts and Pictures volume I, Princeton.*
  - *ANET - Pritchard, J. B. (ur.) (1969) Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament, 3rd edition with Supplement, Princeton-New Jersey.*
  - *Murnane, W. J. (1995) Texts from the Amarna Period in Egypt, Atlanta.*

- *CANE – Sasson, J. et al. (ur.) (1995) Civilizations of the Ancient Near East, New York.*
- *Beckman, G. (1996) Hettite Diplomatic Texts, Atlanta.*
- *TUAT – Kaiser, O. (ur.) (2982-2001) Texte aus der Umwelt des Alten Testaments, Gutersloh.*
- *Bryce, T. (2003) Letters fo the Great Kings of the Ancient Near East – The Royal Correspondence of the Late Bronze Age, London.*
- *Vanstiphout, H. (2003) Epics of Sumerian Kings, Atlanta.*
- *Liverani, M. (2004) Myth and Politics in Ancient Near Eastern Historiography, London.*

- *Halo, W. W. (2010) The World's Oldest Literature: Studies in Sumerian Belles-Lettres, Leiden-Boston.*
- *Razne serije izvora Oriental Institute of Chicago*
- *Sekundarni izvori:*
  - *knjige (sinteze, monografije)*
  - *časopisi*

- *Biblija: Stari i Novi zavjet. Zagreb: Svijetlost, 1968.*
- *Gračanin, H.-Malus Tomorad, I.-Tomorad, M., Povijesna čitanka:*
- *Nikolić, N. & Nikolić, S., Gilgameš – Stvaranje svijeta i druge babilonske legende. Zagreb 1990.*
- *Selem, P. Ipu-Ur Žalopojka, Književna smotra, br. 15, Zagreb: 47-566.*
- *Selem, P. Iz tekstova piramida, Polja – časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja, god. XXII, mart '77. br. 217, Novi Sad 1977.: 13-14.*
- *Uranić, I. Povijest, književnost i umjetnost drevnih Egipćana, Zagreb 2002.*
- *Višić, M. Književnost drevnog Bliskog istoka – Enuma Eliš – Gilgameš. Zagreb: Naprijed, 1993.*
- *Višić, M. Zakonici drevne Mezopotamije. Sarajevo & Ljubljana, 1989.*

Izvori za staru povijest: Stari Egipat

- *materijalni povijesni ostaci preddinastijskog, faraonskog, rimskog i kasnoantičkog Egipta*
  - *gradska i seoska arhitektura*
  - *grobna arhitektura*
  - *grobni nalazi*
  - *predmeti svakodnevnog života*
  - *razni umjetnički predmeti*
  - *raznovrsni pisani izvori*
    - *stele, zidovi građevina, glinene pločice, papirus, kamen, drvo, opeka*

- *posredni izvori s područja država Starog istoka:*
  - *Stari zavjet*
  - *Liste asirskih vladara*
  - *Korespondencija vladara Starog istoka,*
  - *Pločice iz Asurbanipalove knjižnice u Ninivi*
- *djela antičkih historičara, geografa i kroničara te autobiografska djela državnika*
- *arapski izvori.*

- *Najvažniji izvori:*
  - *palete za šminkanje*
  - *Glave toljaga*
  - *ranodinastijske pločice*
  - *"Kraljevski anali iz Memfisa"*
    - *"Kamen iz Palerma"*
  - *kraljevske liste iz hramova u Abidosu, okolici Tebe (Karnak, Medinet Habu, Deir el-Bahri) i Sakari*
  - *autobiografski tekstovi iz grobnica elite*
  - *"Torinski kanon" ili "Kraljevski kanon iz Torina"*
  - *stele iz Serapeja*

- *"Demotska kronika"*
- *Pločice iz Amarne*

– *Antički pisci:*
  - *Herodot*
  - *Tukidid*
  - *Ksenofont*
  - *Maneton*
  - *Polibije*
  - *Julije Cezar*
  - *Diodor Sicilski*
  - *Strabon*
  - *Tit Livije*

- *Plutarh*
- *Plinije Stariji*
- *Apijan*
- *Klaudije Ptolemej*
- *Svetonije*
- *Tacit*
- *Arijan*
- *Heremon*
- *Josip Flavije*
- *Jamblih*
- *Euzebije iz Cezareje*

- *Sv. Jeronim*
- *Harapolo*
- *brojni bizantski kroničari (npr. Prokopije, Teofan)*
- *arapski kroničari (npr. Ibn Abd al-Hakam)*

- *Zbirke tiskanih izvora:*
  - *Sethe, Kurt (1904) Hieroglyphische Urkunden der Griechisch-Römischen Zeit, I-II, Leipzig.*
  - *Sethe, Kurt(1906) Urkunden der 18. Dynastie, I-II, Leipzig.*
  - *Sethe, Kurt(1907) Urkunden der 18. Dynastie, III, Leipzig.*
  - *Sethe, Kurt(1908) Die Altaegyptischen Pyramidetexte nach den Papierabdrücken und Photographien des erliner Museums, Erste band, Leipzig.*
  - *Sethe, Kurt(1909) Urkunden der 18. Dynastie, IV, Leipzig.*

- *Sethe, Kurt(1910) Die Altaegyptischen Pyramidetexte nach den Papierabdrücken und Photographien des Berliner Museums, Zweiter band,*
- *Breasted, J. H. (1906) Ancient Records of Egypt: Historical Documents from the Earliest Times to the Persian Conquest, vol. I-V, Chicago-London-Leipzig.*
- *Gardiner, A. H. (1911) Egyptian Hieratic Texts: Transcribed, Translated and Annotated, Series I: Literary Texts of the New Kingdom, Leipzig.*
- *De Buck, A. (1935) The Egyptian Coffin Texts, I–VII, Chicago.*

- *Pritchard, J. B. (ur.) (1969) Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament, 3rd edition with Supplement, Princeton-New Jersey.*
- [redacted]*ord.*
- *Faulkner, R. O. (1973-1978) The Egyptian Coffin Texts, I-III, Warminster.*
- *Lichtheim, Mariam (1975.-1980.) Ancient Egyptian literature, vol. I-III, Berkeley-Los Angeles-London.*
- *Murnane, W. J. (1995) Texts from the Amarna Period in Egypt, Atlanta.*

- *Foster, J. L. (1995) Hymns, Prayers, and Songs: An Anthology of Ancient Egyptian Lyric Poetry, Atlanta.*
- *[redacted] Austin.*
- *Simpson, William Kelly (ur.) (2003) The Literature of Ancient Egypt: An Anthology of Stories, Instructions, Stelae, Autobiographies, and Poetry, 3rd edition, New Haven.*
- *Bagnall, R. S.-Derow, P. (ur.) (2004) The Hellenistic Period: Historical Sources in Translation, Oxford.*
- *Allen, J. P. (2005) The Ancient Egyptian Pyramid Texts, Atlanta.*

- *Strudwick, Nigel C. (2005) Texts from the Pyramid Age, Atlanta.*
- *Frood, E. (2007) Biographical Texts from Ramessid Egypt, Atlanta.*
- *Sekundarni izvori:*
  - *knjige (sinteze, monografije)*
  - *raznovrsni časopisi*

Stari Egipat: referentne zbirke

- *Porter, Bertha-Moss, Rosalind (1929-1988) Topographical bibliography of Ancient Egyptian hieroglyphic texts, reliefs, and paintings, I-VIII, Oxford.*
- *[redacted] yptologie, I-VII, Wiesbaden.*
- *Meyers, Eric (ur.) (1997) The Oxford Encyclopedia of Archaeology in the Near East, Oxford.*
- *Bard, Kathryn A. (ur.) (1999) Encyclopedia of the Archaeology of Ancient Egypt, New York-London.*

Izvori za staru povijest: Stara Grčka

- *materijalni povijesni ostaci minojskog, mikenskog, arhajskog, antičkog i helenističkog razdoblja*
  - *gradska i seoska arhitektura*
  - *grobna arhitektura*
  - *grobni nalazi*
  - *predmeti svakodnevnog života*
  - *razni umjetnički predmeti*
  - *raznovrsni pisani izvori*
    - *glinene pločice, ostrake, kamen, stele, papirus*

Izvori za staru povijest: Rim

- *materijalni povijesni ostaci Etrurije, Rimske Republike, Rimskog Carstva*
  - *gradska i seoska arhitektura*
  - *grobna arhitektura*
  - *grobni nalazi*
  - *predmeti svakodnevnog života*
  - *razni umjetnički predmeti*
  - *raznovrsni pisani izvori*
    - *glinene pločice, ostrake, kamen, metalne ploče, stele, papirus, papir*

Izvori za staru povijest: antički autori

- Aelije Aristid (govornik – II. st. pr. Kr. – Aristid.)
- Apolonije Rodski (pjesnik – III. st. pr. Kr. – Ap. Rhod.)
- Arijan (historičar – I. II. st. – Arr.)
- Arhimed (znanstvenik i pisac – III. st. pr. Kr.)
- Aristofan (pisac – V.-VI. st. pr. Kr.)
- Aristotel (filozof – IV. st. pr. Kr. – Arist.)
- Augustine (crkveni apolog – IV.-V. st. – August.)
- Demosten (govornik – IV. st. pr. Kr. – Dem.)
- Diodor Sicilski (historičar – I. st. pr. Kr. – Diod.)

- *Dionizije iz Halikarnasa (historičar – I. st. pr. Kr. – D. Hal.)*
- *Epikur (pisac - IV.-III. St. Pr. Kr.)*
- *Euklid (pisac - IV. st. pr. Kr.)*
- *Euripid (tragičar – V. st. pr. Kr. – Eur.)*
- *Euzebije iz Cezareje (biskup i historičar – III.-IV. st. – Euseb.)*
- *Ezop (pjesnik – prije VI. st. pr. Kr.)*
- *Josip Flavije (historičar – I. st. – Jos.)*
- *Hekatej iz Mileta (historičar - VI.-V. st. pr. Kr.)*
- *Herodot (historičar – V. st. pr. Kr. – Hdt.)*
- *Hesiod (pjesnik – VII. st. pr. Kr. – Hes.)*
- *Hipokrat (liječnik – V. st. pr. Kr. – Hippoc.)*

- *Homer (pjesnik – prije VII. st. pr. Kr. – Hom.)*
- *Kalimah (pjesnik – III. st. pr. Kr. – Callim.)*
- *Ksenofont (historičar – V.-IV. st. pr. Kr. – Xen.)*
- *Menander (pjesnik – IV.-III. st. pr. Kr.)*
- *Pindar (pjesnik – V. st. pr. Kr. – Pind.)*
- *Pausanije (putnik – II. st. – Paus.)*
- *Platon (filozof – IV.-III. st. pr. Kr. – Plat.)*
- *Plutarh (historičar i pisac – I.-II. st. – Plut.)*
- *Polibije (historičar – II. st. pr. Kr. – Plb.)*
- *Safo (pjesnikinja – VII. st. pr. Kr.)*
- *Sokrat (tragičar – V.-VI. st. pr. Kr.)*
- *Sofoklo (tragičar – V. st. pr. Kr. – Soph.)*

- *Solon (političar i zakonodavac – VI. st. pr. Kr.)*
- *Strabon (geograf i historičar - I. st. pr. Kr. – Strab.)*

- *Amijan Marcelin (historičar - IV. st. – Amm. Marc.)*
- *Apijan (historičar - II. st. pr. Kr. – App.)*
- *Apulej (pisac – II. st. – Apul.)*
- *Gaj Julije Cezar (političar i pisac, I. st. pr. Kr. - Caes.)*
- *Ciceron (političar i pisac – II.-I. st. pr. Kr. – Cic.)*
- *Dio Kasije (historičar – II.-III. st. – Dio)*
- *Eutropije (historičar – IV. st. – Eutr.)*
- *Horacije (pjesnik – I. st. pr. Kr. – Hor.)*
- *Juvenal (satiričar – II. st. – Juv.)*
- *Kato (pisac – III.-II. st. pr. Kr. – Cato)*

- *Katul (pjesnik – I. st. rr. Kr. – Catull.)*
- *Lukan (pjesnik – I. st. – Luc.)*
- *Marko Aurelije Antonin (car i pisac – II. st.)*
- *Marcijal (pjesnik – I. st. – Mart.)*
- *Ovidije (pjesnik – I. st. pr. Kr.-I. st. – Ov.)*
- *Petronije Arbiter (pisac – I. st. – Petron.)*
- *Plaut (pisac – III.-II. st. Pr. Kr. – Plaut.)*
- *Plinije Mlađi (govornik – I.-II. st. – Plin.)*
- *Plinije Stariji (pisac i geograf – I. st. – Plin.)*
- *Rufije Fest (političar i historičar – IV. st. – Fest.)*

- *Salustije (historičar – I. st. pr. Kr. – Sall.)*
- *Seneka (govornik – I. st. pr. Kr.-I. st. – Sen.)*
- *Svetonije (historičar i biograf – I. II. st. – Suet.)*
- *Sv. Jeronim (biskup i pisac – IV.-V. st. – Jer.)*
- *Tacit (historičar – I.-II. st. – Tac.)*
- *Tit Livije (historičar – I. st. pr. Kr-I. st. – Liv.)*
- *Vergilije (pjesnik - I. st. pr. Kr. – Verg.)*

Grčka i Rim: zbirke epigrafskih izvora

- *CIL – Corpus Inscriptionum Latinarum, Berlin*
- *CPL – Clavis Patrum Latinorum*
- *IG – Inscriptiones Graecae, Berlin 1873-*
- *ILLRP – Degrassi, A. (1957-1963), Inscriptiones Latinae Liberae Rei Publicae, 2 vols., Firenza.*
- *ILS – Dessau, H. (ur.) (1892-1916) Inscriptiones Latinae Selectae, 5 vols., Berlin.*
- *SEG – Supplementum Epigraphicum Graecum, Amsterdam 1923-*
- *SIG – Dittenberg, W. (1915-1924), Sylloge Inscriptionum Graecarum, Leipzig.*

Grčka i Rim: Zbirke izvora

- *FCH – Blockley, R. (1981-1983), The Fragmentary Classicizing Historians of the Later Roman Empire, 2 vols., Liverpool.*
- *[redacted]s before AD 50 from the Greek Anthology and the other sources, not include in the "Hellenistic Epigrams" or "The Garland of Philip", Cambridge.*
- *FGrHist – Jacoby, F. et al., Die Fragmente der griechischen Historiker, Berlin-Leiden 1923-1958; Leiden 1994-*
- *FHG – Mueller, C.-F. (1841-1847), Fragmenta Historicorum Graecorum, 5 vols., Paris.*

- *FLP – Courtney, E. (1993) The Fragmentary Latin Poets, Oxford.*
- *Fornara – Fornara, C. W. (1983) Archaic Times to the Peloponnesian War.*
- *FRH – Beck, H.-Walter, U., Die Fruhen Romischen Historiker, 2 vols: vol. 1 2. izdanje 2005; vol. 2 2004, Darmstadt.*
- *GGM – Mueller, C. (1855-1861), Geographi Graeci Minores, 2 vols., Paris.*
- *Harding – Harding, P. (1985) From the End of the Peloponnesian War to the Battle of Ipsus. Translated Documents of Greece and Rome, vol. 2, Cambridge.*

- *Migne, PL – Migne, J. P. (1844-1864), Patrologiae curses completus, series Latina, Paris.*
- *[redacted] Historical Inscriptions to the End of the Fifth Century BC, Oxford.*
- *PMG – Page, D. L. (ur.) (1962) Poetae Melici Graeci, Oxford.*
- *P. Amh. – Amherst Papyri, London 1900-1901.*
- *POxy – Oxyrhynchus Papyri, London 1898-*
- *PSI – Papiri Greci e Latini, Firenza 1912-*
- *RL – Rhodes, P. J.-Lewis, D. M. (1997) The Decrees of the Greek States, Oxford.*

- *RO – Rhodes, P. J.-Osborne, R. (2003), Greek Historical Inscriptions 404-323, Oxford.*
- *[redacted]scriptions, 2 vols., Oxford.*
- *TrGF – Snell, B. et. Al. (1986-2005), Tragicorum Graecorum Fragmenta, Berlin-Goettingen.*
- *VS – Diels, H.-Kranz, W. (1951) Die Fragmente der Vorskokratiker, 3 vols, Berlin-Grunewald.*

Grčka i Rim: referente zbirke

- *ANRW – Aufstieg und Niedergang der roemischen Welt, Berlin 1972-*
- *AR – Chassignet, M. (1996-2004), L'Annalistique Romaine, 3 vols., Paris.*
- *CHCL – Cambridge History of Classical Literature: I. Greek Literature (Cambridge 1985); II. Latine Literature (Cambridge 1982).*
- *DNP – Cancik, H.-Schneider, H. (ur.) (1996-2004), Der Neue Pauly, 16 vols, Stuttgart.*
- *HRR – Peter, H. (1906-1914), Historicorum Romanorum Reliquiae, 2 vols., Stuttgart.*
- *LHG&L – Ampolo, C.-Fantasia, U. (ur.) (2004-), Lexicon Historiographicum Graecum et Latina, Pisa.*

- *MGH AA – Monumenta Germaniae Historica: Auctores Antiquissimi*
- *PLRE – Jones, A. H. M. Martindale, J. Morris, J. (ur.) (1971), Prosopography of the Later Roman Empire, Cambridge.*
- *RAC – Reallexicon fur Antike und Christentum, Stuttgart 1950-*
- *RE – Pauly, A.-Wissowa, G.-Kroll, W. (ur.) (1893-1980), Realencyclopaedie der classischen Atertumswissenschaft, 84 vols., Stuttgart.*

Hrvatski prijevodi grčkih i rimskih klasika

Izdanja Matice hrvatske

- Sv. 1: Gaj Salustije Krisp. Djela. Preveo i priredio Josip Miklić.
- Sv. 2: Marko Valerije Marcijal. Epigrami. Prevela i priredila Marina Bricko. Zagreb : Matica hrvatska, 1998.
- Sv. 3: Kornelije Nepos. O istaknutim vojskovođama stranih naroda. Preveo i priredio Josip Miklić Zagreb : Matica hrvatska, 1999.
- Sv. 4: Herodot. Povijest. Preveo i priredio Dubravko Škiljan. Zagreb: Matica hrvatska, 2000.
- Sv. 4: Herodot. Povijest. Preveo i priredio Dubravko Škiljan. Zagreb: Matica hrvatska, 2000.
- Sv. 5 Ksenofont. Grčka povijest. Prevela i priredila Ana Galjanić. Zagreb: Matica hrvatska, 2001.

- *Sv. 6: Lukijan. Djela. Prevela i priredila Marina Bricko. Zagreb : Matica hrvatska, 2002.*
- *[redacted]orana Stepanić. Zagreb : Matica hrvatska, 2002.*
- *Sv. 8: Kornelije Tacit. Anali. Zagreb : Matica hrvatska, 2006.*
- *Sv. 9: Kornelije Tacit. Manja djela. Historije. Zagreb : Matica hrvatska, 2007.*
- *Sv. 10: Tukidid. Povijest Peloponeskog rata. Preveo Stjepan Telar. Zagreb : Matica hrvatska, 2009.*
- *Tukidid. Povijest Peloponeskog rata. Preveo Stjepan Telar. Zagreb : Matica hrvatska, 1957.*

Ostala izdanja grčkih i rimskih klasika

- *Apijan. Rimski građanski ratovi. Beograd: Kultura, 1967.*
- *Cezar. Moji ratovi. Zagreb: Zora, 1972.*
- *Plutarh. Usporedni životopisi. I.-III. Zagreb: August Cesarec, 1988.*
- *Plutarh. Izida i Oziris (De Iside et Osiride). Zagreb: Tragovi 1993.*
- *Plutarh. Pitijski dijalozi. Zagreb: Nova akropola. 2009.*
- *Plutarh. Usporedni životopisi. Zagreb 2010.*
- *Tacit. Anali. Zagreb: Matica Hrvatska, 1970.*
- *Tacit. Historije. Zagreb: Latina et Graeca, 1987.*

Izvori za srednji vijek

- *Monumenta Germaniae Historica (MGH), 1826.-*
  - *Osnovne serije:*
    - *Antiquitates (pjesništvo, spomen knjige)*
    - *Diplomata (isprave)*
    - *Epistolae (pisma)*
    - *Leges (zakonici, koncili, pravni tekstovi)*
    - *Scriptores (kronike, razni narativni izvori)*

Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium (MSHSM)od 1867.

- *Ljubić, Šime. Listine o odnošajih između Južnog Slavenstva i mletačke republike, sv. 1, MSHSM (1867), sv. 2, MSHSM 2 (1870), sv. 3, MSHSM 3 (1872), sv. 4, MSHSM 4 (1874), sv. 5, MSHSM 5 (1875), sv. 6, MSHSM 9 (1878), sv. 7, MSHSM 12 (1882), sv. 8, MSHSM 17 (1886), sv. 9, MSHSM 21 (1890), sv. 10, MSHSM 22 (1891)*
  - *razdoblje od 960. do 1469.*
  - *Index u MSHSM 24 (1893)*
- *Ljubić, Šime. Commissiones et relationes Venetae, sv. 1, MSHSM 6 (1876), sv. 2, MSHSM 8 (1877), sv. 3, MSHSM 8 (1877), sv. 3, MSHSM 11 (1880)*
  - *razdoblje od 1433. do 1571.*

- *Rački, Franjo. Documenta historiae Croaticae periodum antiquam illustrantia, sv. 1, MSHSM 7 (1877)*
- *Gelcich, Josip– Ivan Tkalčić, Monumenta Ragusina, Libri reformationum, sv. 1 MSHSM 10 (1879), sv. 2, MSHSM 13 (1881), sv. 3, MSHSM 27 (1895), sv. 4 MSHSM 28 (1896), sv. 5, MSHSM 29 (1897)*
  - *razdoblje ood 1301. do 1396.*
- *Nodilo, Nadko. Annales Ragusini anonymi item Nicolai de Ragnina,* ***Scriptores****sv. 1, MSHSM 14 (1883)*
  - *razdoblje od 456. do 1606.*
- *Lopašić, Radoslav. Acta historiam confinii militaris Croatici illustrantia, sv. 1-2, MSHSM 15-16 (1884), sv. 3 (MSHSM 20 (1885)*
  - *razdoblje od 1479. do 1580.*

- *Bogišić, Baltazar. Acta coniurationem Petri a Zrinio et Francisci de Frankopan nec non Francisci Nadasdy illustrantia, MSHSM 19 (1888)*
- *Fermendžin, Eusebije. Acta Bulgariae ecclesiastica, MSHSM 18 (1887)*
  - *razdoblje od 1565. do 1799.*
- *Fermendžin, Eusebije. Acta Bosnae potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis ab anno 925 usque ad annum 1752, sv. 1, MSHSM 23 (1892)*
- *Rački, Franjo. Thomas archidiaconus: Historia Salonitana, Scriptores sv. 3, MSHSM 26 (1894) razdoblje od 7. do 13. st.*

- *Smičiklas, Tadija. Balthasari Adami Kerchelich 1748-1767, Scriptores sv. 4, MSHSM 30 (1901)*
- *[redacted]res sv. 5, MSHSM 31 (1908)*
  - *razdoblje 16. st.*
- *Horvat, Karlo. Monumenta historiam Uscocchorum illustrantia ex archivis romanis praecipue e secreto vaticano desumpta sv. 1, MSHSM 32 (1910)*
  - *razdoblje od 1550. do 1601.*
- *Jelavić, Vjekoslav. Monumenta historiam Uscocchorum illustrantia ex archivis romanis praecipue e secreto vaticano desumpta sv. 2, MSHSM 34 (1913)*
  - *razdoblje od 1602. do 1620.*

- *Šišić, Ferdo. Acta comitalia Regni Croatiae, Dalmatiae,Slavoniae, sv. 1, MSHSM 33 (1912), sv. 2, MSHSM 36 (1915), sv. 3, MSHSM 39 (1916), sv. 4, MSHSM 41 (1917), sv. 5, MSHSM 43 (1918)*
  - *razdoblje od 1526. do 1650.*
- *Laszowski, Emilij. Monumenta Habsburgica regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae, sv. 1, MSHSM 35 (1914, sv. 2, MSHSM 38 (1916), sv. 3, MSHSM 40 (1917)*
  - *razdoblje od 1526. do 1554.*
- *Klaić, Vjekoslav. Acta Keglevichiana annorum 1322-1527, sv. 1, MSHSM 42 (1917)*
- *Barada, Miho. Monumenta Traguriensia, sv. 1/1, MSHSM 44 (1948), sv. 1/2 , MSHSM 45 (1950)*
  - *razdoblje od 1263-1294.*
- *Barada, Miho. Acta curiae comunis Tragurii, sv. 2, MSHSM 46 (1951)*
  - *razdoblje od 1266. do 1299.*

- *Bertoša, Miroslav. Pisma i poruke istarskih rektora – Epistolae et communicationes rectorum histrianorum, sv. 1, MSHSM 52 (1979)*
  - *razdoblje od 1607. do 1616.*
- *Novak, Grga. Commissiones et relationes Venetae, sv. 4, MSHSM 47 (1964), sv. 5, MSHSM 48 (1966), sv. 5, MSHSM 49 (1970), sv. 7, MSHSM 50 (1972), sv. 8, MSHSM 51 (1977)*
  - *razdoblje od 1572. do 1680.*
- *Stipišić, Jakov - Ante Nazor. Monumenta spalatensia. Sv. 1, Acta notarii spalatensis Iohannis q. Çove de Ancona ab anno 1341 usque ad annum 1344. Monumenta Spectantia Historiam Slavorum Meridionalium 53 (1999)*

Monumenta historico-juridica Slavorum meridionalium (MHJSM)

- *izdanja pravnih izvora: statuta, zakona, urbara, itd.*
- *Hanel, Jaromir J. Statuta et leges civitatis et insulae Curzulae sv. 1, MHJSM 1 (1877)*
  - *razdoblje od 1214. do 1558.*
- *Rački, Franjo– Vatroslav Jagić – Ivan Črnčić. Statuta lingua croatica conscripta. Hrvatski pisani zakoni: vinodolski, poljički, vrbanski, a donekle i svega krčkoga otoka, MHJSM 4 (1890)*
  - *razdoblje od 1288. do 1599.*
- *Lopašić, Radoslav. Urbaria lingua croatica conscripta. Hrvatski urbari, sv. 1, MHJSM 5 (1894)*
  - *razdoblje od 1436. do 1686.*

- *Šurmin, Đuro. Acta Croatica – Hrvatski spomenici. Sv. 1, MHJSM 6 (1898).*
- *Vojnović, Kosta. Statuta confraternitatum et corporationum Ragusinrum. Sv. 1-2. MHJSM 7 (1899-1900).*
  - *razdoblje od 13. do 18. st.*
- *Bogišić, Baltazar – Konstantin Jireček. Statut dubrovački – Liber statutorum civitatis Ragusii. MHJSM 9 (1904).*
  - *1272.*
- *Schmidt, Rudolf. Statutum civitatis Ilok. MHJSM 12 (1938).*
  - *1525.*

- *Zjačić, Mirko. Zaključci buzetskog vijeća – Consilia comunis Pinguenti. MHJSM 13 (1979).*
- *Zjačić, Mirko. Registrum imbreviatarum Marini Sotolich notarii Pinguentini ab anno 1492. usque ad 1517.-Notarska knjiga Martina Sotolića od 1492. do 1517. MHJSM 13 (1979).*

Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae (CD)

- *Smičiklas, Tadija. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 2 (1904), sv. 3 (1905), sv. 4 (1906), sv. 5 (1907), sv. 6 (1908), sv. 7 (1909), sv. 8 (1910), sv. 9 (1911, sv. 10 (1912), sv. 11 (1913), sv. 12 (1914).*
  - *radoblje od 1101. do 1359.*
- *Kostrenčić, Marko – Emilije Laszowski. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 13 (1915)*
  - *razdoblje od 1360. do 1366.*
- *Kostrenčić, Marko – Viktor Novak. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 14 (1916).*
  - *razdoblje od 1367. do 1373.*
- *Kostrenčić, Marko. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 15 (1934).*

- *Kostrenčić, Marko – Jakov Stipišić – Miljen Šamšalović. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 16 (1976).*
  - *razdoblje od 1379. do 1385.*
- *Gunjača, Stjepan – Jakov Stipišić. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 17 (1981).*
  - *razdoblje od 1386. do 1394.*
- *Stipišić- Jakov – Miljen Šamšalović. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Sv. 18 (1990).*
  - *razdoblje od 1395. do 1399.*
- *Stipišić, Jakov-Miljen Šamšalović. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae, sv. 1, ur. serije Marko Kostrenčić. Zagreb: Izdavački Zavod Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti, 1967.*
  - *razdoblje od 743. do 1102.*

- *Barbarić, Josip - Jasna Marković. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Supplementa. Sv. 1. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti - Hrvatski državni arhiv, 1998.*
- *Barbarić, Josip - Jasna Marković. Codex Diplomaticus Regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Supplementa. Sv. 2. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002.*

Ostala izdanja

- *Čremošnik, Gregor. Monumenta historica Ragusina - Spisi dubrovačke kancelarije. Spisi notara Tomazina de Severe. Sv. 1. Zagreb: JAZU, 1951.*
  - *1278-1282.*
- *Lučić, Josip. Monumenta historica Ragusina - Spisi dubrovačke kancelarije. Sv. 2-4. Zagreb: JAZU/HAZU, 1984-1993.*
  - *1282-1301.*
- *Marinović, Ante. Libro negro. Monumenta historica Ragusina. Sv. 5. Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2005.*
  - *1362-1395, 1440, 1444.*
- *Šundrica, Zdravko – Nella Lonza. Odluke dubrovačkih vijeća 1390-1392. Monumenta historica Ragusina. Sv. 6. Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2005.*

- *Barada, Miho - Marin Berket. Monumenta Traguriensia. Sv. 3, Acta comunis Tragurii ab 1310 usque 1331. Split: Književni krug, 1988.*
- *[redacted]. Monumenta historiam Sibenici et eius districtus illustrantia. Sv. 1. Šibenik: Muzej grada Šibenika, 1986.*
- *Novak, Viktor. Zadarski kartular samostana svete Marije. Zagreb: Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti, 1959.*
- *Novak, Viktor - Petar Skok,. Supetarski Kartular. Djela Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti, sv. 43, ur. Marko Kostrenčić. Zagreb: Izdavački Zavod Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti, 1952.*

- *Zjačić, Mirko. Spisi zadarskih bilježnika Henrika i Creste Tarallo 1279-1308). Sv. 1. Zadar: Državni arhiv u Zadru, 1959.*
- *[redacted] de Qualis, Nikole pok. Ivana, Gerarda iz Padove 1296-1337. Sv. 2. Zadar: Historijski arhiv - Zadar, 1969.*
- *Stipišić, Jakov - Mirko Zjačić. Spisi zadarskog bilježnika Franje Manfreda de Surdis iz Piacenze 1349-1350). Sv. 3. Zadar: Historijski arhiv - Zadar, 1977.*
- *Leljak, Robert - Josip Kolanović. Andrija pok. Petra iz Cantùa. Bilježnički zapisi 1353-1355. Sv. 4. Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2001.*
- *Leljak, Robert - Josip Kolanović. Andrija pok. Petra iz Cantùa. Bilježnički zapisi 1353-1355.. Sv. 5. Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2003.*

- *Toma Arhiđakon. Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika/ Historia Salonitanorum atque Spalatinorum pontificum. Ur. Olga Perić, [redacted] rug, 2003.*
- *Ravančić, Gordan "Curia maior ciuilium—najstariji sačuvani registar građanskih parnica srednjovjekovnog Zadra (1351-1353)". Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru 43 (2001): 85-160.*
- *Rismondo, Vladimir. Pomorski Split druge polovine XIV st.: notarske imbrevijature. Izdanja Muzeja grada Splita 5. Split: Muzej grada Splita, 1954.*
- *Kandler, Pietro, ed. Codice diplomatico istriano (n.p., n.d.).*

- *Programski spisi hrvatskog narodnog preporoda. Priredio Miroslav Šicel Zagreb : Matica hrvatska, 1997.*
- *Statuta valachorum : prilozi za kritičko izdanje. Prijevod izvornika Zrinka Blažević; urednici Drago Roksandić, Čedomir Višnjić. Zagreb : SKD Prosvjeta, 1999.*
- *Hrvatske parlamentarne procedure: izvori: izabrani poslovnici Hrvatskog sabora 1861. - 2002. Ur. Arsen Bačić, Petar Bačić. Split : Pravni fakultet, 2003.*

Izdanja za studente

- *Klaić, Nada. Izvori za hrvatsku povijest do 1526., Zagreb: Školska knjiga, 1972.*
- *[redacted] st 1 (do god. 1107).*
- *Enchiridion fontium historiae croaticae, Zagreb, 1914.*

Saborska građa

Šišić, Ferdo. Acta comitalia Regni Croatiae, Dalmatiae, Slavoniae. MSHSM

- *Sv. 1: Od god. 1526. do god. 1536. MSHSM 33. Zagreb, 1912.*
- *Sv. 2: Od god. 1537. do god. 1556. : dodatak: 1526-1539. MSHSM 36. Zagreb, 1915.*
- *Sv. 3: Od god. 1557. do god. 1577. MSHSM 39. Zagreb, 1916.*
- *Sv. 4: Od god. 1578. do god. 1608. : dodatak od 1573-1605. MSHSM 41. Zagreb, 1917.*
- *Sv. 5: Od god. 1609. do god. 1630. : s dodatkom od 1570-1628. MSHSM 43. Zagreb, 1918.*

Zaključci Hrvatskog sabora.

- *Pripremili Josip Buturac, Mirko Stanisavljević i dr. Zagreb. Državni arhiv NR Hrvatske u Zagrebu, 1958-.*
- *Sv. 1: 1631-1693. Zagreb, 1958.*
- *Sv. 2: 1693-1713. Zagreb,1958.*
- *Sv. 3: 1714-1735. Zagreb,1961.*
- *Sv. 4: 1735-1743. Zagreb, 1964.*
- *Sv. 5: 1743-1749. Zagreb, 1966.*
- *Sv. 6: 1749-1753. Zagreb, 1968.*
- *Sv. 7: 1753-1758. Zagreb, 1970.*
- *Sv. 8: 1759-1773. Zagreb,1971.*
- *Sv. 9: 1777-1808. Zagreb, 1974.*
- *Sv. 10: 1808-1814. Zagreb, 1975.*
- *Sv. 11: 1825-1832. Zagreb, 1976.*

Hrvatske kraljevinske konferencije/Conferentiae regnorum Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae

- *glavni i odgovorni urednik Petar Strčić] Zagreb: Arhiv Hrvatske, 1985-*
- *Sv. 1 (1689-1716), prir. Josip Barbarić, Josip Kolanović, Andrija Lukinović, Vesna Šojat.*
- *Sv. 2 (1717-1728, prir. Josip Kolanović, Andrija Lukinović, Vesna Šojat, ur. Josip Kolanović. Čakovec : "Zrinski", 1987;*
- *Sv. 3 (1728-1741) prir. Josip Kolanović, Andrija Lukinović, Vesna Šojat, ur. Josip Kolanović. Zagreb: Informator, 1988.*
- *Sv. 4 (1742-1792), prir. Josip Kolanović, Andrija Lukinović, ur. Josip Kolanović, 1992.*
- *Sv. 5 (1797-1848), prir. Jozo Ivanović i Josip Kolanović, Zagreb: „Kršćanska sadašnjost“, 1993.*

Povjestni spomenici slob. kralj. grada Zagreba prijestolnice Kraljevine dalmatinsko-hrvatsko-slavonske

- *Sv. 1: Izprave: 1093-1399. Prir. Ivan Krstitelj Tkalčić. Zagreb, 1880.*
- *Sv. 2: Izprave: 1400-1499. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1894.*
- *Sv. 3: Izprave: 1500-1526. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1896.*
- *Sv. 4: Knjige sudbenih poziva i presuda: god. 1355-1365. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1897.*
- *Sv. 5: Knjige sudbenih poziva i presuda: god. 1375-1391. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1898.*
- *Sv. 6: Knjige sudbenih poziva i presuda: god. 1412-1448. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1900.*
- *Sv. 7: Knjige sudbenih poziava i presuda: god. 1450-1480. Prir. Ivan Krst. Tkalčić .Zagreb, 1902.*

- *Sv. 8: Knjige sudbenih poziva i presuda: god. 1481-1526. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1902.*
- *Sv. 9: Knjige sudbenih poziva i presuda: god. 1381-1449. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1903.*
- *Sv. 10: Knjige o posjedih : god. 1441-1470. Prir. Ivan Krst. Tkalčić. Zagreb, 1904.*
- *Sv. 11: Knjige o posjedih : god. 1471-1526.; Popisi imovine i računi : god. 1368-1521. Prir. Ivan Krst Tkalčić. Zagreb, 1905.*
- *Sv. 12 : Isprave godine 1526-1564. Prir. Emilij Laszowski Zagreb, 1929.*
- *Sv. 13: Računi god. 1535-1560. Prir. Emilij Laszowski. Zagreb, 1931.*
- *Sv. 14: Knjige sudbenih poziva i presuda god. 1512-1608. Prir. Emilij Laszowski Zagreb, 1932.*

- *Sv. 15: Isprave god. 1564-1590. Prir. Emilij Laszowski Zagreb, 1937.*
- *Sv. 16: Isprave godine 1591-1600.; Računi 1564-1593. Prir. Emilij*
- *Sv. 17: Isprave godine 1601-1617. Prir. Emilij Laszowski Zagreb, 1941.*
- *Sv. 18: Zapisnici sjednica: obnove Gradske uprave, prosvjedi i odluke od 1604. - 1700. Građu priredio Emilij Laszowski; uvod i index Lelja Dobronić. Narodni odbor grada Zagreba, 1949.*
- *Sv. 19: Spisi o gradskim kmetovima 1615. - 1665. ; Knjige gradskih prihoda i rashoda 1614. - 1669. Građu pripremila i uvod sastavila Lelja Dobronić; predgovor napisao Franjo Buntak. Zagreb: Muzej grada Zagreba, 1953.*
- *Sv. 20: Zapisnici sjednica, prosvjedi i odluke od 1701. do 1742.; Knjiga zagrebačkih građana od 1733. do 1799.; Vlasnici zagrebačkih kuća u XVIII. stoljeću: Zagreb, 1971.*

- *Sv. 21: Zapisnici sjednica, prosvjedi i odluke 1743. - 1834. Građu pripremila Lelja Dobronić Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske, 1975.*
- *Sv. 23: Gradski zapisnik nakon požara 1674.: nastavak: (1680.-1686.). Transkripcija latinskog teksta Lelja Dobronić, Branka Molnar; usporedba s izvornikom Josip Barbarić; predgovor, uvod, sažeci na hrvatskom jeziku i kazala Branka Molnar. Zagreb: Državni arhiv u Zagrebu, 2004.*

- *Fontes: izvori za hrvatsku povijest.*
  - *Časopis Hrvatskog državnog arhiva. Glavni i odgovorni urednik Stjepan Ćosić.*
  - *God.1 (1995)-*

Epigrafske zbirke

- Delonga, Vedrana, Latinski epigrafički spomenici u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj, Split: Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, 1996.
- Steindorff Ludwig, Rade Mihaljčić, Namentragende Steininschriften in Jugoslawien vom Ende des 7. bis zur Mitte des 13. Jahrhunderts. Glossar zur frühmittelalterlichen Geschichte, Wiesbaden: Franz Steiner Verlag, 1982.
- Petricioli Ivo, "Ranosrednjovjekovni natpisi iz Zadra", Diadora 2 (1960-61): 251-270.
- Rapanić Željko, "Ranosrednjovjekovni latinski natpisi iz Splita", Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku 65-67 (1963-65): 271-311.
- Ivanišević Milan, "Trogir u povijesnim izvorima od 438. do 1097.

Izvori za XX. stoletje

DOKUMENTI O SPOLJNOJ POLITICI SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE:

- *Dokumenti o spoljnoj politici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1945., Jugoslovenski pregled, Beograd 1984.*
- *Dokumenti o spoljnoj politici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1946., I, II, Jugoslovenski pregled, Beograd 1985.*
- *Dokumenti o spoljnoj politici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1947., I, II, Jugoslovenski pregled, Beograd 1985.*
- *Dokumenti o spoljnoj politici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1948., Jugoslovenski pregled, Beograd 1989.*

Dokumenti o spoljnoj politici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije 1949., Jugoslovenski pregled, Beograd 1991.

[redacted] organizacija "Rad", Beograd 1979.

- *Henry Kissinger, Memoari I, II, Vjesnikova press agencija/ Mladost, Zagreb 1981.*
- ***CIA's Analysis of the Soviet Union 1947-1991**, uredili: Gerald K. Haines i Robert E. Leggett, Center for the Study of Intelligence, Central Intelligence Agency, Washington DC, 2001.*
- *Tvrtko Jakovina, "Sjećanja koja čine povijest 1,2,3," Časopis za suvremenu povijest, god. 34, br.3., 2001, god. 35, br.1, br.3., Zagreb 2003.*

Muzeji

Definicija

- *Muzej*
  - *posebna ustanova u kojoj se pohranjuju, čuvaju i proučavaju različiti vrijedni predmeti umjetničke ili povijesne vrijednosti*
  - *riječ muzej dolazi od grčke riječi Mūseĩon koji označava "kuću devet muza".*
- *naziv dobivaju prema vrsti predmeta koji se u njemu čuvaju*

Vrste muzeja

- općí
- prirodoslovni
- povijesni
- umjetnički
- tehnički
- etnografski
- znanstveni
- filmski muzeji
- gradski
- područni (regionalni)

Nastanak i povijest muzeja

- *Kolekcionarstvo i skupljanje te čuvanje umjetnina postoji od davnina.*
- *Vladari kraljevstva Starog Istoka među prvima su počeli skupljati vrijedne umjetnine npr. poznata priča o Krezovu bogatstvu i zbirkama umjetnina*

Aleksandrijska knjižnica

- Kao institucija se prvi puta javlja u helenističkom razdoblju u egipatskoj Aleksandriji (o. 280. g. pr. Kr.).
  - egipatski vladar Ptolemej I. dao je izgraditi biblioteku sa znanstvenom ustanovom Muzejem
  - nije bila otvorena za javnost nego samo za studente i znanstvenike
  - za njene potrebe prikupljani su rukopisi, papirusi i razni natpisi sa svih strana svijeta
  - golema zbirka znanja antičkog svijeta s oko 200.000 rukopisa

Sudbina Aleksandrijske knjižnice

- *prvi su puta uništeni 48./47. g. pr. Kr. tijekom aleksandrijskog rata*
  - *nisu sačuvani podaci o veličini štete.*
- *najveća razaranja Muzeja dogodila su se oko 270. g. u vrijeme sukoba u Aleksandriji kada je uništena i palača*
- *godine 391./392. kršćanski su ekstremisti, uništavajući poganske hramove, uništili su i ostatke Knjižnice*
- *prigodom arapskog osvajanja Aleksandrije 641. g. uništeni su brojni sačuvani spisi, a iduće godine spaljeni su ostaci Knjižnice.*

Kolekcionarstvo tijekom srednjega vijeka

- *tijekom srednjega vijeka društvo i kultura bili su podređeni kršćanskim načelima*
- *čuvanje ostataka prošlosti uglavnom je palo u drugi plan*
- *čuvanje umjetnina uglavnom se odnosilo na prepisivanje starih rukopisa u samostanima*
- *rijetke "prave" zbirke umjetnina*

Humanizam i renesansa – ponovni početak kolekcionarstva

- *pojam muzej ponovno je javlja tek tijekom humanizma i renesanse*
- *pod tim imenom nazivala se velika zbirka umjetnina koju je u Firenci sakupio njen vladar Lorenzo de Medici (1449.-1492.)*
  - *obiteljska knjižnica Laurenziana*
- *hrvatsko-ugarski kralj Matijaš Korvin (1443.-1490.) na svome dvoru u Budimu organizirao jednu od najvećih zbirki rukopisa - biblioteka Corvina*
  - *između 2000 - 2500 svezaka svojevremeno bila, nakon Vatikanske biblioteke, veličinom druga zbirka knjiga u Europi*

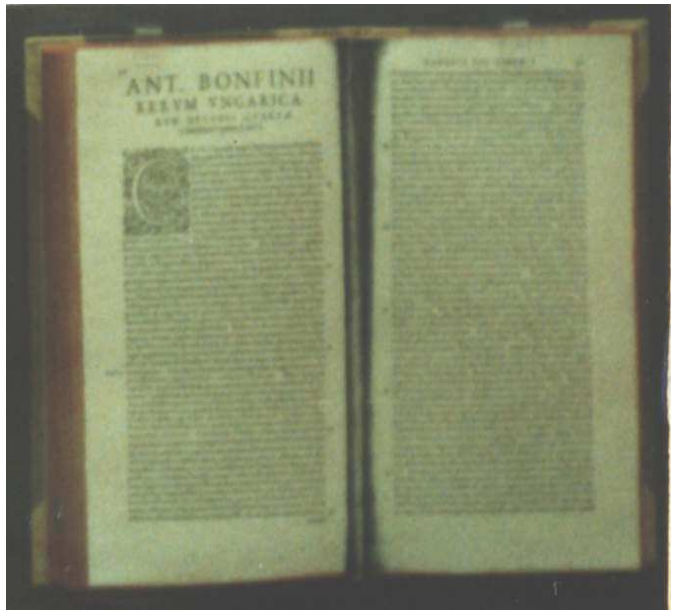
ANT. BONFINII
RERVM VNGARICA

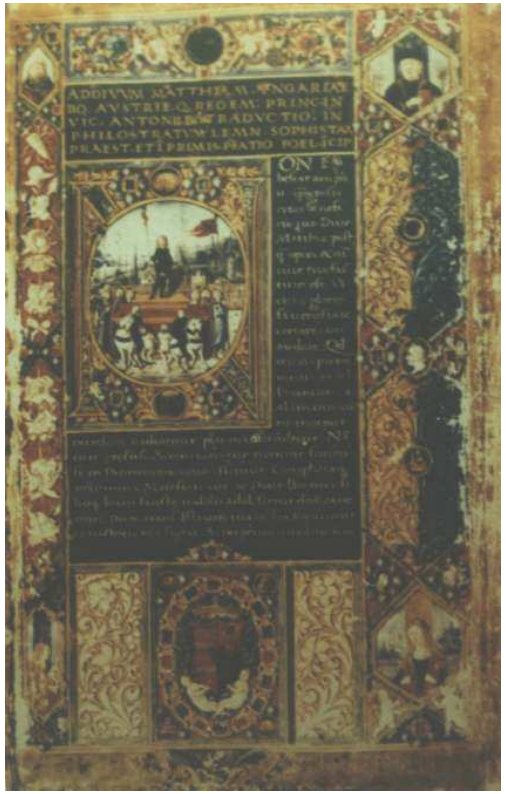

- *Cosimo I. de Medici (1519.-1574.)*
  - *započeo arheološka istraživanja etruščanskih lokaliteta*
  - *postavio temelje Florentinske akademije*
  - *osnovao pinakoteku (grč.) – galerija slika*
- *tijekom ranog novog vijeka pod pojmom muzej obično su se podrazumijevale razne privatne zbirke*

Ashmolean muzej – prvi moderni muzej

- *prva prava ustanova u kojoj se čuvaju razne zbirke javlja se potkraj XVII. st. u Engleskoj*
  - *godine 1677. Elias Ashmole na Sveučilištu u Oxfordu osniva prvu muzejsku ustanovu modernog doba*
  - *Ashmolean muzej (Ashmolean museum; otvoren 1683.)*

THE ASHMOLEAN MUSEUM
TREASURES
Archaeology, Eastern Art, Coins and Casts
Ashmolean
THE ASHMOLEAN MUSEUM
TREASURES
Ashmolean
IMAGINING
LEONARDO
LITTER
Ashmolean

Važnije muzejske institucije osnovane tijekom 18. stoljeća

- Vatikanski muzej u Rimu (1734.)
- Britanski muzej u Londonu (The British Museum, 1759.)
- Prado u Madridu (1785.)
- Louvre u Parizu (1793.)

Muzejske institucije u Hrvatskoj

- *najstarija muzejska ustanova u Hrvatskoj*
  - *Arheološki muzej u Splitu osnovan 1820. g.*
- *najstarija središnja institucija u Hrvatskoj*
  - *Narodni muzej u Zagrebu*
  - *njegovo djelovanje započelo je 10. rujna 1846. godine kada je otvorena prva izložba*
  - *prva adresa: Opatičkoj ulici 18*
  - *od 1881. do razdvajanja na specijaliziranje muzeje na adresi: Schmidtova Akademijina palača - Trg Nikole Šubića Zrinskog 11*

- *objedio je različite odjele od kojih su kasnije nastali Hrvatski prirodoslovni muzej, Hrvatski povijesni muzej, Arheološki muzej i Etnografski muzej.*
- *ovi muzeji odvojili su se u zasebne institucije u prvoj polovici XX. stoljeća*

- *muzeji i njihovi postavi uglavnom su pribaljeni tijekom XIX. i prve polovice XX. stoljeća zahvaljujući nekolicini domaćih mecena*

Djelatnosti muzeja

- *muzejske ustanove djeluju na više načina:*
  - *kulturne i znanstvene ustanove*
  - *brinu se o čuvanju i konzerviranju starina i umjetnina*
  - *organiziraju stalne postave u kojima prezentiraju izbor iz fundusa*
  - *organiziraju povremene tematske izložbe*
  - *objavljuju specijalne publikacije o izboru stalnog postave, izložbama itd.*
  - *djelatnost muzeja propisana je međunarodnim i domaćim propisima i smjernicama*

Načini prikupljanja u Hrvatskoj

- *predmeti u muzejske ustanove dolaze na nekoliko načina:*
  - *1. otkupom (aukcijom) predmeta ili zbirke*
  - *2. terenskim prikupljanjem*
- *predmeti prema geografskom podrijetlu dijelimo na:*
  - *1. predmete s hrvatskog prostora*
  - *2. predmete iz inozemstva*

Modeli prezentacije predmeta

- *1.) stalne postave,*
- *2.) povremene izložbe,*
- *3.) katalozi i vodiči stalnih postava te povremenih izložbi,*
- *4.) znanstveni i stručni članci u časopisima i novinama,*
- *5.) web stranice muzejskih institucija,*
- *6.) prezentacijom predmeta putem specijaliziranih projekta*
- *7.) replike zanimljivijih predmeta koje su dostupne u*

Organizacija muzeja

- *radom muzeja rukovodi ravnatelj*
- *u slučaju spriječenosti ravnatelja muzej vodi njegov zamjenik*
- *svaki odjel/zbirka ima voditelja*
- *unutar svakog odjela radi nekoliko kustosa koji vode brigu o predmetima unutar svojih odjela*
- *za prezentaciju muzeja i odnose s javnošću zadužena je posebna osoba*
- *radno vrijeme obično od 10-17 ili 18 h radnim danom*
- *muzeji obično zatvoreni ponedjeljkom*

Izdavačka djelatnost

- *svaka muzejska institucija ima posebno organiziranu izdavačku djelatnost*
- *specijalizirani katalozi stalnih postava*
- *tematski katalozi*
- *katalozi izložbi*
- *vodiči*
- *razglednice*
- *promidžbeni materijal*
- *replike predmeta*

ICOM - The International Council of Museums

- *osnovano je 1946. godine s ciljem usmjeravanja rada muzejskih institucija u cijelom svijetu*
- *nastavlja rad Ureda za muzeje koji je djelovao u okviru Lige naroda od 1926. godine*
- *izdao čitav niz propisa koji se odnose na:*
  - *1.) definiciju rada muzeja*
  - *2.) funkcioniranje muzeja (rad i djelovanje, zapošljavanje, rukovođenje, organiziranje izložbi, odnose s javnošću, izdavačku djelatnost itd.)*
  - *3.) muzejsku etiku,*
  - *4.) smjernice za obradu i opis predmeta*

- *u rad ICOM-a uključeno 140 država*
- *godine 1995. ICOM izdao smjernice obrade i opisa predmeta koji se čuvaju u muzejima (CIDOC Guidelines for Museum Object Information: The Information Groups and Categories)*

MDC – Muzejski dokumentacijski centar

- www.mdc.hr
- MDC - matična ustanova za unapređenje muzejske djelatnosti
  - osnovan 1955. g.
  - adresa: Ilica 44, Zagreb
- Djelatnost MDC-a:
  - 1.) sustavno prikuplja, evidentira i obrađuje građu o razvoju i djelovanju muzejskih ustanova,
  - 2.) prikuplja stručnu muzeološku literaturu, dokumentaciju i građu,
  - 3.) služi stručnjacima i svim osobama zainteresiranim za daljnje napredovanje muzejske struke,
  - 4.) popularizira rad i djelovanje muzejskih ustanova.

- *pod okriljem Ministarstva kulture djeluje **Hrvatsko muzejsko vijeće** koje u suradnji s MDC-om organizira rad muzeja i daje smjernica kako i na koji način prezentirati, inventirati muzejske predmete*

Muzejska dokumentacija

- *Pojam **muzejske dokumentacija** označava prikupljanje i upisivanje raznovrsnih podataka o predmetima u odgovarajuće obrasce i specijalizirane knjige nakon što predmet uđe u neki muzej*
- *Međunarodne smjernice CIDOC International Guidelines for Museum Object Information određuju da se za svaki predmet pristigao u muzej upisuju slijedeći podaci:*
  - *1.) **nabava***
    - *a) metoda nabave,*
    - *b) vrijeme nabave,*
    - *c) izvor;*

- *2.) stanje predmeta;*
- *3.) status predmeta;*
- *4.) opis predmeta;*
- *5.) slikovna dokumentacija;*
- *6.) podaci o instituciji;*
- *7.) smještaj predmeta;*
- *8.) natpisi i oznake na predmetu;*
- *9.) materijali i tehnike;*
- *10.) mjere;*
- *11.) uporaba i povijest;*
- *12.) podaci o zbirci i smještaju;*

- *13.) procjena, vrijednost i nabavljač;*
- *14.) vrsta i naziv predmeta;*
- *15.) **indentifikacijski brojevi;***
- *16.) **izrada;***
- *17.) naslov;*
- *18.) dijelovi i komponente;*
- *19.) inventarizacija;*
- *20.) **reference;***
- *21.) prava na reprodukciju;*
- *22.) podaci o temi.*

Inventarizacija predmeta

- ***Inventarizacija** je postupak evidentiranja i primarne obrade muzejskog predmeta na temelju njegovih fizičkih karakteristika čitljivih iz samog predmeta te podataka prikupljenih posrednim putem koji jednoznačno određuju predmet u muzejskom fundusu.*
- ***Inventarna knjiga muzejskih predmeta** je trajni muzejski dokument u koji se obvezno upisuju podaci o muzejskim predmetima u vlasništvu muzeja i muzejskim predmetima koji su dani muzeju na trajno upravljanje.*
  - *za fundus pojedinog muzeja vodi se jedinstvena inventarna knjiga muzejskih predmeta*

- *Ostale knjige i dokumentacija:*
  - *knjiga ulaska muzejskih predmeta*
  - *knjiga izlaska muzejskih predmeta*
  - *katalog muzejskih predmeta*
  - *zapisnici o reviziji muzejske građe*
  - *predmetne kartice*
- *Inventarizacija uz pomoć informacijskih sustava u RH:*
  - *NUMIZ*
  - *M++*
- ***Tezaurusi** (riječnici, riznica pojmova) koji obuhvaćaju razne pojmove kojim se korisnik služio prilikom upisa podataka u bazu.*

Zaštita i čuvanje muzejske građe

- Predmeti se nalaze u posjedu:
  - pravnih osoba,
  - fizičkih osoba,
  - in situ.
- Predmeti se čuvaju:
  - stalni postavi,
  - privremene izložbe,
  - depoi.

Pod zaštitom spomenika podrazumjeva se:

- *1.) zaštita i očuvanje kulturnih dobara u neokrnjenom i izvornom stanju, te prenošenje kulturnih dobara budućim naraštajima,*
- *2.) stvaranje povoljnijih uvjeta za opstanak kulturnih dobara i poduzimanje mjera potrebnih za njihovo redovito održavanje,*
- *3.) spriječavanje svake radnje kojom bi se izravno ili neizravno mogla promijeniti svojstva, oblik, značenje i izgled kulturnog dobra i time ugroziti njegova vrijednost,*
- *4.) spriječavanje protupravnog postupanja i protupravnog prometa kulturnim dobrima, te nadzor nad iznošenjem i uvozom kulturnih dobara,*
- *5.) uspostavljanje uvjeta da kulturna dobra prema svojoj namjeni i značenju služe potrebama pojedinca i općem interesu.*

- *Zakonski propisi RH predviđaju da radove na zaštiti spomenika imaju pravo obavljati restauratorski zavodi, muzeji, galerije, arhivi i knjižnice u dijelu koji se odnosi na zaštitu kulturnih dobara.*
- *Propisi predviđaju slijedeću zaštitu predmeta:*
  - *zaštitu od prašine,*
  - *održavanje odgovarajuće temperature,*
  - *održavanje odgovarajuće vlažnosti prostorije,*
  - *svjetlosni uvjeti koji se odnose na određenu vrstu spomenika.*